

Kádár János és Losonczi Pál fogadta Rabah Bitatot

Kádár János, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára szerdán a KB székében fogadta Rabah Bitatot, az algériai népi nemzetgyűlés elnökét, a Nemzeti Felszabadítási Front (FLN) párt politikai bizottságának tagját, aki parlamenti küldöttség élén tartózkodik hazánkban.

A szívélyes, baráti légkörű megbeszélésen eszmecserét folytattak a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseiről, s áttekintették a párt- és államközi kapcsolatokat. Meg erősítették készségüket a két ország jól fejlődő együttműködésének további elmélyítésére, az MSZMP és a FLN párt kapcsolatainak erősítésére.

A találkozón részt vett Apó Antal, az országgyűlés elnöke és Abdelaziz Kara, az Algériai Demokratikus és Népi Köztársaság budapesti nagykövete.

Losonczi Pál, az Elnöki Tanács elnöke szerdán hivatalosan fogadta Rabah Bitatot.

Kádár János, az MSZMP KB első titkára szerdán fogadta Rabah Bitatot, az Algériai Népi Nemzetgyűlés elnökét, a Nemzeti Felszabadítási Front (FNL) párt politikai bizottságának tagját (Telefoto — MTI-fotó: Manek Attila felvétele — KS)

alénköre és Abdelaziz Kara, a megbeszélésen részt vett Algéria budapesti nagykövete. Péter János, az országgyűlés

Egyiptomi küldöttség Libanonban Mubarak üzenetével

BEJRÚT (MTI) — Hoszni Mubarak egyiptomi államfő üzenetével szerdán váratlanul Bejrúba érkezett Butrosz Ghali külügyi államminiszter és Oszama el-Baz elnöki tanácsadó. Az egyiptomi küldöttséget fogadta Amin Gemajel libanoni elnök, Safik el-Vazzan kormányfő és Kamal Asszad, a parlament elnöke is.

A különrepülőgéppel érkezett egyiptomi küldöttség a különböző libanoni politikai-vallási csoportosulások képviselőivel is találkozni kíván. A néhai Szadat elnök 1977-es jeruzsálemi látogatása óta első ízben fogadták az egyiptomi kormány hivatalos képviselőit a libanoni fővárosban. A bejrúti rádió értesülése szerint Mubarak támogatásáról biztosította a libanoni vezetést „a nemzeti szuverenitás helyreállítására irányuló törekvéseiben”.

Mubarak egyiptomi elnök a Maariv című izraeli lapnak adott interjújában szerdán megerősítette, hogy kormánya mindaddig nem hajlandó felújítani a palesztin autonómiáról folytatott tárgyalásokat Izraellel, amíg Tel-Aviv ki nem vonja megszálló csapatait Libanonból.

sereg egyik ellenőrző állomásánál fegyveres összecsapás zajlott le libanoni katonák és egy izraeli gépesített járórközött. Két libanoni katonára meghalt, egy izraeli megebesült. Ez az első eset, hogy a libanoni hadsereg ka-

tonai összecsaptak az izraeli megszálló erőkkel. A fegyveres incidens akkor robbant ki, amikor két izraeli jármű a libanoni hadügyminisztériumhoz vezető útra „tevédt”, és nem állt meg a libanoni katonák felszólítására.

Az Egyesült Államokban tárgyal a pakisztáni elnök

Ziaul Hak (balra) Weinberger amerikai hadügyminiszter társaságában (Telefoto — AP — MTI — KS)

Az ember joga

Harcin négy évvel ezelőtt — s három és fél évvel a II. világháború befejezése után — Párizsban, a Chajillot Palotában az ENSZ-közgyűlés harmadik ülészaka elfogadta az emberi jogok egyetemes nyilatkozatát. 1948. december 10-ét írtnak akkor. Ez volt az első eset, hogy ilyen átfogó jellegű nemzetközi szervezeti deklarálta a legfőbb jogokat, az ember alapvető jogait.

A történelmi jelentőségű okmány harmadik pontban fogalmazta meg minden ember egyenlőségét, jogait a megkülönböztetés nélküli érvényesítéséhez, az élethez, a szabadsághoz, a személyi sérthetlenséghez, a munkához és a pihenéshez való jogot, az egyenlő munkáért egyenlő bér elvét, a társadalombiztosításban, az oktatásban, a társadalom kulturális életében való részvételi jogát. A nyilatkozat fontos kiindulópont volt az emberi jogok nemzetközi biztosításának útján, eltérő értelmezései azonban kezdetől fogva viták, konfrontációk forrását jelentették.

A nyugati világban egyes gondolkodók és államférfiak

megkísérik a társadalmi-történelmi környezetből elvonkoztatva, egyes elemeket kiemelve és összefüggéseikből kiszakítva értelmezni az emberi jogokat, és sok esetben a szocialista világ elleni ideológiai-politikai hadviselésre felhasználni ezt a kérdést.

E jogokat azonban — mutatnak rá a szocialista országokban — egyetemességükben kell kezelni. Nem szűkíthetők le az állampolgári szabadságjogokra: a személyi szabadság és sérthetlenség jogára, a lelkiismereti és vallásszabadságra, a saját, és szólásszabadságra, a gyűlekezési szabadságra vagy emberek és eszmék oly gyakori emlegetett szabad áramlására. Legalább ilyen fontosak a gazdasági, szociális és kulturális jogok, a munkához és a munka megfelelő díjazásához, a tanuláshoz és a művelődéshez való jog, illetve ezek intézményes garانتálása, csakúgy, mint a dolgozóknak a társadalmi és állami döntésekben való tényleges részvételi joga. E jogok egységükben értelmezhetők, és csak a történelem háttérében.

E jogokat a szocialista országok társadalomépítő munkájuk gyakorlatában juttatják érvényre, és ennek során az emberi jogok megvalósításának körét nap mint nap szélesítik.

A szocialista országok ezért nem fogadják el, hogy a Nyugat kizárólagos jogot formáljon az emberi jogok védelmének szerepére, és hogy „aggódik” a szocialista országokban élő emberek sorsáért, „erkölcsi leckét” ad az emberi jogok területén, magatartási kódexet ír elő, vagy sürgeti a szocialista országok belső életének „demokratizálását”, ugyanakkor pedig az élel természetes velejárójának tekintik a tőkés országokban a munkanélküliséget — ami alkotó értelmétől fosztja meg az emberi létet. Mint ahogy azt sem feledtetheti semmiféle propagandakampány, hogy sokszor ugyanazok a nyugati politikusok, akik zajos hadjáratot folytatnak az emberi jogok védelme címén a szocialista világ ellen, milyen támogatásban részesítik a népelnymó rezsimeket Dél-Afrikában, Chilében, Salvadorban és másutt.

Az emberi jogok megfogalmazása terén fontos dátum volt 1968. — amikor az

Reagan veresége a képviselőházban

AZ OK: AZ MX RAKÉTARENDSZER

WASHINGTON (MTI). — Az amerikai képviselőház kedden este 245—176 arányban megszavazta azt a törvényjavaslatot, amely 1983-ban megvonja a kormányzatotól az MX rakétarendszer építésére szánt közel egymilliárd dollárt. A módosítás azonban biztosítja a kormány számára a rakétarendszerrel kapcsolatos kutatási és fejlesztési munkálatok folytatásához szükséges 2,5 milliárd dollárt.

A törvényjavaslatot még a szenátusnak is jóvá kellene hagynia ahhoz, hogy hatályba lépjen, s Reagan még azután is visszautalhatja a jövőbi megvitatásra a kongresszusba. A Fehér Házat azonban így is érzékenyen érintette a vereség; Reagan, aki először maga küszölt a sajtó elé állni a szavazással kapcsolatos véleményével, a szavazás váratlan arányai láttán meggondolta magát, s inkább írásbeli nyilatkozatot olvastatott fel szövegével.

A nyilatkozat „súlyos hibának” minősítette a 988 millió összeg megvonását, s felszólította a szenátust, hogy állítsa helyre ezt a költségvetési tételt az összesen 231,6 milliárdos 1983-as megajánlási törvény részeként. Washingtoni megfigyelők szerint azonban erre már elméletben is csak a legközelebbi kongresszusi ülészkoron — januárban kerülhet sor. Jövőre a kormány még nehezebb helyzetben lesz, mint idén, mert a novemberi választásokon 26 új — jobbra

liberális — demokrata párti képviselő került a képviselőházba.

Ennél is jellemzőbb a kormány pozícióinak gyengeségére, hogy a keddi szavazáson 50 republikánus is az MX ellen szavazott, s tulajdonképpen ők döntötték el a módosító javaslat sorsát. Ha a javaslatot Reagan szerint a következő napokban nem másíjják meg, akkor komolyan visszaveti „a nemzetbiztonsági erőfeszítéseket”, és „megkötö a kormány kezét a fegyverzetkorlátozási tárgyalászatnál”.

Az első amerikai értékelések szerint az MX ellenzéke nagyrészt az úgynevezett sűrű telepítés módszere ellen lépett fel. A száz MX rakéta hatalmas betonsíllókban való egymás melletti elhelyezése Ed Markey demokrata párti képviselő szerint „olyan elmeletre épül, amelyet a légi-erő már a tervezőasztalon sem képes bizonyítani”. Ed Markey azok közé a törvényhozók közé tartozik, akik Edward Kennedy és Mark Hatfield szenátorokkal az élen a nukleáris fegyverek befagyasztásáért küzdenek.

Az országos befagyasztási mozgalom, amelynek keretében több millió amerikai szavazott már a kormányzat stratégiai programjainak további felesleges szaporítása ellen, szintén ott volt a keddi képviselőházi szavazatok mögött. Ezért, valamint gazdasági nehézségei miatt a Reagan-kormány várhatóan ennek a csatának a további

részét is defenzív pozícióba lesz kénytelen megvívni, jóllehet a keddi szavazás távolról sem az utolsó szót jelentette az MX-ről folyó vitában.

Nyomás, zsarolás

WASHINGTON (TASZS). — Az amerikai képviselőház súlyos vereséget mért a Reagan-kormányzat militarista terveire — állapítja meg a TASZS szovjet hírügynökségnek az amerikai képviselőház keddi szavazásáról hirt adó jelentése.

Megfigyelők szerint a képviselőházi szavazás kiméretele, különösen pedig az MX-program ellenzőinek megnövekedett száma tükrözi az Egyesült Államokban megnyilvánuló széles körű elégedetlenséget Washington veszélyes militarista politikájával szemben. A szavazás előtt az elnök üzenetét köldött minden kongresszusi taghoz, s ebben nyílt fordulatot hozott az MX-program „teljesességgel nélkülözhetetlen” az előrelépéshez a szovjet-amerikai fegyverzet-ellenőrzési tárgyalásokon.

A ravasz taktika, a nyílt nyomás és zsarolás nem hozta meg a várt eredményt. A szavazás, valamint az azt megelőző heves viták demónstrálták az országban kibontakozott szembenállást a kormányzat veszélyes irányvonalával szemben.

Nem várható gyors javulás a lengyel mezőgazdaságban

VARSO (MTI). Lengyelországban az élelmiszerpiac helyzetében nem várható lényeges javulás a jövő évben — jelezte a Trybuna Ludwna adott nyilatkozatában Jerzy Wojtecki mezőgazdasági és élelmiszergazdasági miniszter.

Mint elmondta, a takarmányhiány miatt (ami részben az importlehetőségek korlátozott voltából, részben pedig az idei szárazságból ered) az állattenyésztésben minden bizonnyal visszaesés áll be. A jelenlegi számítások szerint 1983-ban a sertésállomány 3—3,5 millióval, a szarvasmarha-állomány 200—300 ezerrel csökken. Az állam a lehetőségekhez képest igyekszik mindent megtenni ennek mérséklésére. December 1. óta a gazdálkodók minden leadott hízóért 40 kg takarmányt, minden 100 liter tejért pedig 5—15 kg takarmányt vehetnek.

Nem túl biztatóak a növénytermesztés kilátásai sem. Számos vajdaságban a tervezettnél jóval kisebb területen vetették csak el az őszi gabonaféléket. A miniszter ugyanakkor biztatóan nevezte, hogy a tavaszi munkákhoz a korábbinál jóval több, megfelelő minőségű gabonavetőmag áll rendelkezésre, és gyarapodnak a készletek a foszfortartalmú műtrágyákból is. A vetőmag árát az állam igyekszik a pa-

razatok számára kedvezővé tenni. A jelenlegi tervek szerint egy máza vetőmagot egymáza kenyérgabonáért adnak majd.

A lakosság kenyérrel és más gabona-alapanyagú termékekkel való ellátásához szükséges ötmillió tonna gabonának valamivel több mint a felét sikerült felvásárolni. Döntések születtek, illetve tárgyalások folynak mind kenyér-, mind takarmánygabonáimportjéről.

Tudományos ülés

DR. LADÁNYI JÓZSA KÖSZÖNTÉSE

A professzornót orvostanhallgatók köszöntik

Bensőséges ünnepség színhelye volt december 8-án délután a Debreceni Akadémiai Bizottság Thomas Mann utcai székháza.

A konferenciateremben összehívott tudományos ülés bevezetőjeként a Debreceni Akadémiai Bizottság, valamint a Debreceni Orvostudományi Egyetem képviselői köszöntötték dr. Ladányi Józsa professzornót, az orvostudományok doktorát, a debreceni 2. számú Sebészeti Klinikai nyugalmazott igazgatóját.

Dr. Ladányi Józsa hatvanéves orvosi tevékenységét nemrégiben gyémánt diplomával ismerték el.

A mostani összejövetelen a rendező szervek és intézmények képviselőitében elsőként dr. Leówey András egyetemi tanár, a Debreceni Akadémiai Bizottság elnökségének tagja méltatta a hat évtizedes tevékenységét. Dr.

Karmazsin László egyetemi tanár, a Debreceni Orvostudományi Egyetem rektora emlékezett meg a professzornót munkájáról, a közelet különböző szinterein betöltött szerepéről. Székelyhídi Ágoston író, a Debreceni Kőr titkára tanári, kutatói, vezetői tevékenységéről szólt.

A professzornót köszöntő ünnepi ülésen N. Molnár Éva előadóművész Niklai Ádám költő versét tolmácsolta. A Debreceni Orvostudományi Egyetem szakszervezeti bizottságának nevében dr. Schnitzler József professzor, országgyűlési képviselő mondott rövid köszöntő beszédet.

A tudományos ülésen — a köszöntéseket követően — dr. Kós Rudolf professzor és dr. Áltorjay István egyetemi docens tartott előadást a kézsebészet fejlődéséről, az ajak- és szápadlászhasadék sebészetének korszerű szemléletéről.

Következő anyagi ösz

Az és jöved

A cselekvés legfőbb mozgatórugója az érdekek. A nagyobb aktivitás fokozott érdekeltséget feltételez. Ebben a tudatosság, az erkölcsi tényezők szerepe nem lebecsülhető, de az anyagiaké mégis a meghatározó. Hogyan lehet az érdekre jobban hatni, az anyagi ösztönzést erősíteni olyan helyzetben, amikor az elosztható javak tömege sikeres erőfeszítések esetén sem növekszik? Csak az egyenlőséggel való következetes leszámolás, a határozott differenciálás vezethet eredményre. Új rangsorok kialakítására a mértékek, a mérési-újraszabályozására van szükség. Ebben az egyéni ösztönzésnek, a személyi szinten szigorú követelményeknek van döntő szerepe. Ehhez segítséget adhatnak, kereteket teremthetnek a kormányzati lépések, de nem pótolhatják a vállalati intézkedéseket.

Új kereset- és bérszabályozás alkalmazására kerül sor 1983 januárjától. A változás minden vállalatot és szövetkezetet érint. Csak a költségvetésből gazdálkodó szervezetek, intézmények tevékenykednek az eddigi feltételek közt tovább.

Az új bérszabályozásnak két alapformája lesz. Az egyik forma a bérek és a keresetek növelését a jövedelmesség mindenkor szívesen fogadja. A másik formában, amelybe az alapanyag- és energiapiac a tervező- és kutatóintézetek tartoznak, központián határozzák meg az évi bérfelértés mértékét s a jövedelmességétől csupán a nyereség részesedés alakulása függ.

A leglényegesebb változás, hogy nem a fejlődést, a javulást, hanem a tényleges jövedelmesség színvonalát honorálják ezután. Vagyis, nem jutalmazák külön azt a vállalatot, amely „beosztja” tartalékait, hogy minden évben szép fejlődést produkáljon. És nem büntetik azt a vállalatot, amely korábban minden lehetőséget hasznosított és adott helyzetben csak az ért jövedelmességét szívesen fenntartására képes. A belső tartalékok gyors teljes körű feltárással nem szik érdekeltté az üzemek azáltal, hogy az úgynevezett versenyszférában a jövedelmesség minden egyes százalékaért előre meghatározott mértékű bérszínvonal-emlést engedélyeznek — ad mentesen. A magas jövedelmességű vállalatoknál al-

A Magyar Hét decemri számának címlapján minden mutációban közzé tették a baráti országból érkező turistákat, a karácsonyi hazánk töltek. Meghívót nyújt a lap a december 16-i közti Kodály-ünnepségekre cseh és szlovák; a len és a román nyelvű vált a Múcsarnokban decemri 16-án Tisztelet a szülőföldem címmel megnyíló zöművészeti kiállításra vitál, amelyet a külföldi élő magyar származású képzőművészek alkotásai rendeznek.

Az orosz nyelvű Barát krónika hangulatos kiadványt közöl egy szlovén újságíró-házaspár budapesti tapasztalatairól. A mi dapestünk címmel a G. Baletti moszkvai és jerevánból, illetve a népi szovjet tudós, Páparin, gvarországi tartózkodásán Kun Béla életével összefüggő kutatásairól ad értékteljes tájékoztatást. A cseh és a váci mutáció a váci néptiségi közművelődési

Következetesebb anyagi ösztönzést

Az új kereset- és jövedelemszabályozás

A cselekvés legfőbb mozgatórugója az érdek. A nagyobb aktivitás fokozott érdekeltséget feltételez. Ebben a tudatosság, az erkölcsi tényezők szerepe nem lebecsülhető, de az anyagiaké mégis a meghatározó. Hogyan lehet az érdekre jobban hatni, az anyagi ösztönzést erősíteni olyan helyzetben, amikor az elosztott javak tömege sikeres erőfeszítések esetén sem növekszik? Csak az egyenlőséggel való következetes leosztás, a határozott differenciális vezethet eredményre. Új rangsorok kialakítására a mércék megújítására van szükség. Ebben az egyéni ösztönzésnek, a személy szerinti szigorú követelményeknek van döntő szerepe. Ehhez segítséget adhatnak, kereteket teremthetnek a kormányzati lépések, de nem pótolhatják a vállalatok intézkedéseit.

Uj kereset- és bérszabályozás alkalmazására kerül sor 1983 januárjától. A változás minden vállalatot és szervezetet érint. Csak a költségvetésből gazdálkodó szervezetek, intézmények tevékenykednek az eddigi feltételek között tovább.

Az új bérszabályozásnak két alformája lesz. Az egyik forma a bérek és a keresetek növelését a jövedelmezőség mindenkorai színvonalától teszi függővé. A másik formában, amely az alapanyag- és energiáipar a tervező- és kutatóintézetek tartoznak, központi határozzák meg az évi bérfelértékelés mértékét s a jövedelmezőségtől csupán a nyereség-részesedés alakulása függ.

A leglényegesebb változás, hogy nem a fejlődést, a javulást, hanem a tényleges jövedelmezőségi színvonalat honorálják ezután. Vagyis, nem jutalmazzák külön azt a vállalatot, amely „beosztja” tartalékait, hogy minden évben szép fejlődést produkáljon. És nem büntetik azt a vállalatot, amely korábban minden lehetőséget hasznosított és az adott helyzetben csak az elért jövedelmezőségi színvonal fenntartására képes. A belső tartalékok gyors és teljes körű feltárásiában teszik érdekeltté az üzemeket azáltal, hogy az úgynevezett versenyszférában a jövedelmezőség minden egyes százalékaért előre meghatározott mértékű bérszínvonal-emelelést engedélyeznek — adómentesen. A magas jövedelmezőségi vállalatoknál ak-

kor is magas bérfelértékelésre nyílik lehetőség, ha az adott időszakban nem képesek — például a világszerte értékesítési gondok miatt — növelni nyereségüket és bevételüket.

A bértömeggazdálkodás eddigi módszerét a bérszínvonal növekményének szabályozása váltja fel. Az új megoldás nyilvánvaló előnye, hogy a feladatokhoz rugalmasan igazodó létszámgazdálkodást tesz lehetővé. Jelentősen egyszerűsödik, áttekinthetővé válik a szabályozás. Megszűnik például a hozzáadott értéknek, mint bérfelértékelési mutatónak az alkalmazása. A bérszínvonal-növekedés után a részesedési alap képzésével együtt, egyéni táblázat alapján adóznak a vállalatok s csökken a progresszív mértéke. A béremelést — mivel az a következő évre is elköteleződést jelent — a részesedéshez képest háromszoros súllyal kell figyelembe venni.

Fokozott várakozás előzte meg a kereset- és bérszabályozás korszerűsítését. A legfőbb a köztársasági gazdasági minisztertervezés, a kereseti lehetőségek jelentős növekedésére számítottak. Az új szabályozók, bár érdemi módosulással járnak, mégis csalódást okozhatnak.

Nem lesz több pénz ezután sem a keresetek növelésére. Sőt, 1983-ban a korábbi éveknél kisebb mértékű átlagos bérfelértékelés kell bérni, mivel a nehéz gazdasági helyzetben meg akarjuk óvni a forint viszonylagos stabilitását. Jó vásárlóerejét. A vállalatoknak csak egészen szűk körbe jut az eddigieknél kedvezőbb béremelési lehetőséghez. Mások, köztük a többnyire alacsony jövedelmezőségi nagyvállalatok rosszabbul járnak. Az alacsony jövedelmezőségi és veszteséges gazdálkodó egységek kérhetik átszólásukat, hogy bérfelértékelésük ne a jövedelmezőségtől tevékeny függővé, hanem központi szabályozzák. Az ilyen átszólott vállalatok azonban az átlagosnál kisebb mértékű központi bérfelértékelésre tarthatnak csak igényt.

Adómentes bérfelértékelési lehetőséghez jutnak a vállalatok tehát a jövedelmezőség alapján, illetve a központi szabályozás esetén az engedélyezett mértékig. Adómentesen használható fel továbbá a létszámcsökkenésből adódó bérmegtakarítás 30 százaléka. Az előre bejelentett tervszűk, szervezett létszám-

átcsoportosítás esetén egyedi mérlegeléssel és döntéssel a megtakarított bér 50—80 százaléka is felhasználható az adómentes sávban. Megszűnik az eddigi háromszázalékos plafon s a megtakarított létszám engedélyezett mértékű bérhányada tehát korlátozás nélkül lesz felhasználható. Adómentes bérfelértékelést tesz lehetővé a népgazdasági feladatok megoldására ösztönző bérfelértékelés a felszültségek, lemaradások felszámolására hivatott központi politikai intézkedés. Minden további béremelés ezután már adóköteles és csak a nyereség-részesedés terhére eszközölhető.

A mezőgazdaságban változó mértékű szerszerrel és kisebb mértékű szerszerrel továbbra is érvényben marad a munkadíjak színvonalának szabályozása. Ez lényegében a vállalatok központi bérszabályozásának megfelelő formája. Ezen kívül új szabályozási rendszert is alkalmaznak. A mezőgazdaság sajátosságainak megfelelően a munkadíjak, a keresetek növelését ennél a formánál az egy főre jutó bruttó jövedelemtől teszik függővé. A mezőgazdasági üzemek a két forma közül szabadon választhatnak, elhatározásuk azonban több évre szól. 1985-ig egyetlen bérszabályozás alkalmazása kötelező. A mezőgazdasági üzemek — a bérszabályozási formától függetlenül — az egy főre jutó nyereség és az adott évi munkadíj színvonalától függően differenciáltan különböző mértékű (1—14 százalékos) részesedési alapot képezhetnek adómentesen.

Az általános gyakorlat módosításával egyidejűleg bérszabályozási kísérletekre is sor kerül. A szoros elszámolási üzletek vezetői és helyettesei körében a forgalom növelésében való érdekeltséget fokozatosan a nyereségérdekeltség váltja föl. Az építőipari vállalatok és szövetkezetek szűk körében pedig a kísérletek nagyfokú döntési szabadságot teremtenek az anyag- és az energiatakarékosságra, a kezdeményező vállalkozói magatartásra, a versenyre, az igények hatékony kielégítésére ösztönözve.

(Folytatjuk)

Kovács József, az MSZMP KB agitációs és propagandaosztályának munkatársa

A beteg nem keresztretjvény!

Beszélgetés dr. Hutás Imre egészségügyi miniszterhelyettessel az orvos-beteg kapcsolatról

A magyar orvostársadalom egyik szaktekintélye megrázó élményeként mondta el, hogy járt olyan amerikai kórházban, ahol a beteg bemeleg a kapun, egy magnetofon felvételre a panaszait, ennek alapján az orvos, anélkül, hogy személyesen találkozott volna a beteggel, előírja a vizsgálatokat. Amikor azok elkészültek, a szakorvos a leletekből megállapítja, hogy a betegnek epeköve van. Műtöbe kerül, az operátor csak a műtői területet látja, a beteg arcát egyetlen egyszerű szem.

Nálunk, Magyarországon a gyógyítás gépesítésének, dehumanizálódásának ilyen foka ma és a jövőben is elképzelhetetlen. S bár a legtöbb orvos szemlélete betegközpontú, mégis sokan szóval teszik, hogy nem egy helyen a gyógyítás személytelen, arctalan, az ellátás bürokratikus, mechanikus. Erről beszélgettünk dr. Hutás Imrével, az egészségügyi miniszter helyettesével.

Előljáróban megjegyzem: nem tekintem bürokratának az egészségügyi adatszolgáltatást kötelezettséget. Sok mindent kell tudnunk ahhoz, hogy reálisan megtervezhessük a lakosság szükségleteihez igazodó egészségügyi ellátás, személyi és tárgyi feltételeit, ezek fejlesztését. Sőt még ma sem rendelkezünk fontos információval. Például olyanokkal, amelyekből megismerhetnénk, hogy bizonyos betegségekben szenvedőknek mi lesz a sorsuk, mivel és hogyan kezelik őket.

Ahhoz, hogy az egészségügyi irányítói a betegellátást és a megelőzést meghatározó helyes döntéseket hozzanak, nem nélkülözhetik a statisztikát, még akkor sem, ha ez többlet adminisztrációt jelent. Természetesen arra törekedni kell, hogy az adatgyűjtés minél kevesebb manuális munkát hárítson az orvosokra. Ezért alaposan megvizsgáltuk, vannak-e felesleges adatkérések. Találunk is ilyeneket, ezeket megszüntettük, újabbakhoz pedig csak kivételesen és indokoltan járulunk hozzá.

Az orvosi munkának ezt a vonatkozását a betegek legfeljebb csak akkor érzékelik, ha emiatt kevesebb idő jut rájuk. A közvélemény az egészségügyi bürokratikus vonásainak a lélektelen, gépies bánásmódot, a felesleges küldözgetést, a ridegséget tekinti. Azt, amikor a rendelő ajtajában végre megjelenő asszisztens az új beteget nem azt kérdezi: mi a baja, hanem, hogy hol lakik?

Ez embertelenség, a hivatástudat hiánya. A szocialista állam minden magyar állampolgárának biztosított az egészségügyi ellátáshoz való jogot. Evente több mint két és fél millió beteget gyógyítanak a kórházakban, több mint százmillióan keresik fel a szakorvosi, illetve a körzeti rendelőket. A népbiztosítás szervezetsége, kíván. Például azt, hogy a szakorvosi rendelőintézetek, kórházaknak „felvevő területei” legyenek. Mégsem ez a forrása az említett magatartásnak, sokkal inkább a közömbösség, a feladat elhárítása.

Nemrégiben a mentőszolgálat egyik fiatal tisztje is szövegelt: megérkeztek a kórházba a mentőautóban újraélesztett beteggel, a helyszínen levőknek nem az volt az első kérdésük, mi történt vele, miképpen sikerült a klinikai halálból visszahozni, hanem hogy honnan jöttek. Ez azért is antihumánus viselkedés, mert bármely súlyos állapotban levő beteget — függetlenül attól, hogy területileg illetékes-e a kórház, vagy az osztály — kötelesség felvenni és ellátni. Az „illetéktelen” betegellátásért még sohasem voltak senkit sem felelősségre.

Az arctalan gyógyításban, a személytelenségben nem játszik-e szerepet az, hogy a beteg nem egyetlen orvossal, hanem egy gyógyító csoporttal áll szemben? Gyakran hallani: az az ideális, ha a beteg nem egy

orvos, hanem egy intézmény iránt érez bizalmat.

— Ürügy ez is lehet, de csak ürügy. Az orvostudomány fejlődésével a csapatmunka mind az intézményekben, mind az alapellátásban szükségszerű lehet. De ez a módszer megkívánja — akár a körzetben, akár a kórházban — hogy legyen egy orvos, akivel a beteg közvetlen kapcsolatban van, aki nemcsak a betegségét, hanem előzményeit, sőt a beteg életvitelét is ismeri. Aki válaszol aggodalmaskodó kérdéseire, megnyugtató, feloldja szorongását. A területen ez a körzeti orvos, a kórházban az úgynevezett osztályos orvos, aki azonban nem egymaga dönt a beteg gyógykezeléséről, hanem konzultál feltevéseivel.

Napjainkban módosítanunk kell az orvos szerepéről, feladatairól alkotott elképzeléseinket. Az állandóan készenlétben élő, vásárnapot, ünnepeket, de olykor még a nyugalmas éjszakát sem ismerő orvos a régi modell. Ma már az orvosnak is meghatározott munkaidéje van (illetve kell hogy legyen), hogy ideje jusson a szellemi „feltöltődésre”, a pihenésre, a kiegyensúlyozott családi életre. Ennek azonban előfeltétele az orvosok közötti munkamegosztás, például az öt-hat falut összekötő körzeti ügyelet rádiótelefonnal, gépkocsival. Ezt azonban olykor nemcsak a betegekkel nehéz elfogadtatni, hanem az orvosokkal is.

A modern diagnosztikai és terápiás gépek, műszerek biztonságosabbá, pontosabbá teszik a gyógyító munkát. De vajon nem csábítanak-e felesleges vizsgálatokra, beavatkozásokra is?

A jó orvos számára a beteg nem keresztretjvény, amit meg kell fejtenie, hanem gyógyulásra váró, gyakran kétségbeesett, elkeseredett ember. Az orvoslás jelent bizonyos intellektuális izgalmat, de ugyanakkor állandó feszültséget is: jö-e a diagnózis, megfelelő-e a kezelés módja? Minden orvos életében van olyan időszak, amikor éjszaka is felriad és nyugtalanító gondolatokra. A stresszes állapotot csak az enyhítheti, ha minden olyan vizsgálatot elvégez, amit a korszerű gyógyítás és a lelkiismerete előír. Ebben van olykor „túlbiztosítás” is. Az orvosok, mint említettem, általában nagy feszültségben élnek, ez is oka a túlbiztosításnak. És még valami. A szinte napról napra gyarapodó tudásanyag elbizonytalanít, ezért csupán kevesen merik a kizárólag egyszerű eszközökkel, vizsgálatokkal felállított diagnózist véglegesként elfogadni.

Azt már szinte etikai vétségnek tekintjük, ha azért írnak elő bizonyos vizsgálatokat, mert megvannak hozzájuk a technikai feltételek, de a gyógyellátásban nem változtatnak, a beteg számára kellemetlen kockázatosak.

Az orvos-beteg kapcsolatot előnyösen befolyásolja-e az integráció?

Sok mindent várunk az integrációtól, amely egyetlen szálat fűzi a kórházakat, a szakrendelőket, az alapellátást. Egyebek között azt is, hogy bizalomtöbblet lesz a gyógyítók és a betegek kapcsolata. Amikor egyazon orvossal találkozhat a beteg a körzetben és a rendelőben; amikor a körzeti orvost is megpillanthatja kórházi ágya mellett; mindent személyre szólóbbnak, otthonosabbnak érez. Továbbá reméljük, hogy a kórházzal egyesített szakorvosi rendelőkben megszűnnek az idegesítő várakozások, ami ingerültté teszi a legkört, rontja az egészségügyi dolgozók és a betegek kapcsolatát.

Székelyné Kertész Katalin

Több mint száz képeslap Játékok gyerekeknek

A Képzőművészeti Kiadó gondozásában az idén több mint százféle karácsonyi és 50-féle újvívi üdvözlőlap jelent meg kerekén 26 millió példányban. A fényképes vagy grafikával díszített üdvözlőlapoknak több mint a fele új, idén vásárolható meg először az üzletekben. Kisebb hányaduk utánnyomás. Bővült a reprezentatív, hajtogatott, borítékban küldhető üdvözlőkártyák választéka. Vásárolhatók idegen nyelvű karácsonyi és újvívi levelezőlapok is. Újdonságnak számít a különösen szép kivitelű, filmpapírral készült üdvözlőkártya.

Már hagyományosnak számít és népszerűségnek örvendnek a kiadó összeszerelt játéka. A képes levelezőlap méretűtől a 960 darabos álló játéki szelvények készíthetnek, a 6—8 utóból például tihanyi látképet vagy téli tájképet állítható össze 66×46 centiméter nagyságú színes fotónyomatban.

A játéksorozat új tagja a memóriajáték, amely kétféle változatban készült. Mindegyik hazánk történelmi nevezetességeit, néprajzi, földrajzi, népművészeti és nyelvi érdekességeit mutatja be.

Újdonságnak számít a kézügyességet, formaérzékét és a kreativitást fejlesztő kivágós játékok is. 3—6 évesek csigát, lepkeket, sárkányt és sündisznót készíthetnek, a 6—8 évesek pedig a bábos kivágókból rókát, kakast, krokodilt és egyebet. A nagyobbak repülőgépek és autók különböző típusait készíthetik el.

A kiadó többféle öntapadó matricát is forgalomba hozott. Az egyes lapokon többek között autók, repülőgépek, meseállatok, virágok, gyöngyvirágok, virágok és karácsonyi grafikák találhatók.

Miről ír a Magyar Hét?

A Magyar Hét decemberi számának címlapján minden mutációban közszövegeket a barátai országából érkező turistákat, akik a karácsonyt hazánkban töltik. Meghívót nyújt át a lap a december 16-i központi Kodály-ünnepségekre. A cseh és szlovák; a lengyel és a román nyelvű változat a Műcsarnokban december 16-án Tisztelet a szülőföldnek címmel megnyíló képzőművészeti kiállításra invitál, amelyet a külföldön élő magyar származású képzőművészek alkotásaiból rendeznek.

Az orosz nyelvű Barátság-kronika hangulatos képes riportot közöl egy szovjet újságíró-házaspár budapesti tapasztalatairól. A mi Budapestünk címmel. A Győri Balett moszkvai és jereváni sikeréről, illetve a népszerű szovjet tudós, Paparin magyarországi tartózkodásáról. Kun Béla életével összefüggő kutatásairól ad érdekes tájékoztatást. A cseh és szlovák mutáció a váci nemzetiségi közművelődési kon-

ferenciáról és a Világcsoda című cseh—magyar monster filmkoprodukción ad beszámolót.

A lengyel mutáció a budai Vár rekonstrukcióján

és a fogyasztói árak alakulásáról. A szerb-horvát kiadás hírt ad a Világbank által meghirdetett, másfél millió dollár értékű versenytárgyalás elnyeréséről, melynek keretében a Magyar Hájó- és Darugár kikötőberendezéseket szállít Jugoszláviának. A Turisztikai panoráma rovatban a karácsonyi ünnepekre és a magyarországi téli turizmus lehetőségeire hívják fel az olvasó figyelmét. A karácsonyi néphagyományok, szokások ismertetése, az ünnepi programok részletezése, az ajánlások, az öltözködési, ünnepi étkezési és italforgasztási tanácsadó képei részét a szívvel meghívásnak. Részletezik a téli programokat, beleértve az immár Európa-hírű disznótörést és egyéb inyencturákat. Este a fonóban című rendez-

vényekre, gulyáspartiról szóló beszámoló keretében. Kiegészíti mindezt néhány budapesti, illetve vidéki gyógy- és termálfürdő ismeretése, igénybevétele, lehetőségeinek felsorolása. Ismertetik az Express Utazási Iroda kedvezményes szálloda- és programajánlásait.

A kulturális rovatban minden kiadás megemlékezik a nagy magyar költő, Arany János halálának, valamint Kálmán Imre születésének 100. évfordulójáról, beszámol a Duna művészegyüttes 25 éves évfordulójára alkalmából adott ünnepi programról, és interjú közzöl a népszerű ifjú pop-sztár-színésznőnkkel, Szolnoki Tiborral, a West Side Story decemberben esedékes felújítása alkalmából.

A lap záródala ezúttal is pop- és sportíreknak ad helyet, számolva a fiatal olvasók érdeklődésével, ennek központjában a világsztár Tina Turner budapesti koncertje és a népszerű Hungária együttes új nagylemezének bemutatása áll.

HOZZÁSZÓLÁS A NAPLÓ CIKKÉHEZ

Szerződünk, szerződünk...

A Hajdú-bihari Napló 1982. november 21-i számának 4. oldalán Kovácsvölgyi Sándor cikket írt a Hőszolgáltató Vállalat által rendszeresített kartonokról, amelyek a fogyasztók személyi adatait tartalmazzák. A cikkhez az alábbiakat szeretném hozzáfűzni.

A Debreceni Hőszolgáltató Vállalat igen sok energiát használ fel ahhoz, hogy a lakosság számára a rendeletben meghatározott fűtést és meleg vizet szolgáltatni tudja. Ezt a jelenlegi helyzetben is maradéktalanul biztosítja, amikor egyszerű szűkben is vagyunk az energiának, másrészt a meglevő energiával takarékoskodunk kell. A vállalatnak azonban tevékenysége során el kell érnie azt is, hogy a szolgáltatások igénybevételével együtt járó terheket a lakosság viselje, ki-ki az igénybe vett szolgáltatás mennyiségének arányában. Ha a fogyasztó a szolgáltatás ellenértékének megfizetését elmulasztja, a vállalat csak az érdeklőt fogyasztók személyi adatainak birtokában tudja jogos igényét sikerrel érvényesíteni.

A vállalat akkor, amikor az ún. „blankettaszervezés” kartonokkal megkereste ügyfeleit, nem kívánta a hatóság látszatát keltetni. Nem is tévedett a bürokrácia útjára, hanem átgondolt társadalmi érdekből, 5-6 percnyi időre igyekezett lerövidíteni a jövőbeni — különböző személyeket és szerveket érintő — több napig vagy hétig tartó eljárását.

A fogyasztókhoz eljuttatott 23 ezer kartonból eddig 18 ezer érkezett vissza kitöltve. A vállalat a személyi adatokat tartalmazó kartonokat zárt helyen kezeli, s azokhoz illetéktelen személyek természetesen nem férhetnek hozzá.

A vállalat nevében ezúton is megköszönöm a fogyasztóknak a kartonok kitöltését. Egyúttal számítunk azoknak a fogyasztóknak megértő, segítő szándékára is, akik valamilyen oknál fogva a rendelkezésükre bocsátott kartont még nem töltötték ki, vagy nem juttatták vissza.

Kérem, hogy a kartonok kitöltésével s elküldésével segítsék vállalatunk pontosabb munkáját.

Hartman István
igazgató

Hajdú-bihari pedagógus sikere

1982 márciusában az Országos Pedagógiai Intézet a Bács-Kiskun megyei Tanács V. B. művelődésiügyi osztálya és a Tankönyvkiadó Vállalat pályázatot hirdetett a Köznevelés és A Tanító című lapokban. A pályázat címe az alábbi volt: *Munkám a tanítók, az aprófalvak gyermekeiért, népéért.* A pályázónak arról kellett számot adniuk, milyen módszerekkel, hatékonysággal, tartalommal végzik nevelői hivatásukat az egyik legnehezebb területen, a szétszórt településeken.

A pályázat eredményhirdetésére a közelmúltban került sor. Budapesten az Országos Pedagógiai Intézetben adták át a díjakat a legjobbaknak. Az első díjat nem adták ki. A pályázók közül harmadik díjat nyert Horváth Jánosné, a Nyíradonyi Általános Iskola nevelője. Pályamunkájában azokat a tapasztalatokat dolgozta fel, amelyeket Tamási-pusztán, a Szatmári úti iskolában szerzett az 1.—3. osztályos gyerekek tanítása során.

Konyha a város szélén

1200 vendégnek főznek jelenleg ebédet a BHG Híradástechnikai Vállalat debreceni gyárában a helyi ÁFESZ szakácsai. A szövetkezeti szakácsok főztjével a gyár dolgozói elégedettek. Dr. Hódosi Márta üzemornos, Nagy Ernő munkasellátási albizottsági tag, Szilágyi Gábor segéd munkás és a többiek szerint is ízletes, kielégítő mennyiségű az ebéd.

A konyhafőnök maga is újító. Több finom ételt kreált már. Ezek egyike a rakott rácrétes a dolgozók körében is közkedvelt, mert laktató, s rendkívül finom. Az étrend összeállításánál a konyhafőnök rendszeresen konzultál Boros Istvánné gyári szociálpolitikai előadóval. Így a dolgozók kívánságait alapul véve készülhet az étlap.

• KÖNYV • KÖNYV • Gyakorlati madárvédelem

Az állatok közül talán a madarakhoz fűződik a legtöbb személyes élmény, érzelm.

Sorsukat aggódva figyeljük, hiszen iparosodó korunk egyik következménye, hogy az élőlények egyre kevésbé találják meg a megfelelő természetes életkörülményeiket, s ezért — ha nem gondoskodunk fennmaradásukról — számuk állandóan csökken.

Schmidt Egon ornitológus

kat ismerve ez valóságos csoda, hiszen meglehetősen szerénynek tűnik a 12 forint 15 filléres nyersanyag-norma.

A konyhafőnök maga is újító. Több finom ételt kreált már. Ezek egyike a rakott rácrétes a dolgozók körében is közkedvelt, mert laktató, s rendkívül finom. Az étrend összeállításánál a konyhafőnök rendszeresen konzultál Boros Istvánné gyári szociálpolitikai előadóval. Így a dolgozók kívánságait alapul véve készülhet az étlap.

Szakközépiskolások orosz nyelvi versenye

A Magyar—Szovjet Baráti Társaság, a KISZ Központi Bizottsága és a Művelődési Minisztérium a szakközépiskolások számára — a korábbi évekhez hasonlóan — idén is meghirdette az országos orosz nyelvi szóbeli versenyt.

A versenyen a szakközépiskolások harmadik és negyedik osztályos tanulói közül azok vehetnek részt, akik az orosz nyelvet heti két órában tanulják, és akik az országos közzéadott tanulmányi versenyen orosz nyelvből nem indulnak. Nem vehet részt orosz anyanyelvű szülők gyermeke és az olyan tanuló, aki egy évig vagy annál hosszabb ideig orosz nyelvtanulást nem élt. Az iskolai versenye-

ket 1983. január 31-ig, a megyei és fővárosi versenyeket március 5-ig rendezik meg. Az országos döntőre április 9-én kerül sor. A megyei, illetve a fővárosi versenyekre csak azok a tanulók nevezhetnek be, akik az iskolai versenyen részt vettek, és ott első helyezést értek el.

Az országos döntő helyezettjeinek jutalmai: I—II—III. díj: hatnapos utazás a Szovjetunióba; a további helyezettek könyvjutalomban részesülnek, és oklevelet kapnak; a döntő első tíz helyezettje — ha a verseny évében IV. osztályos tanuló — az érettség vizsgán orosz nyelvből jeles osztályzatot kap. (MTI)

Az aszfaltozókat szinte mindenki ismeri, hisz munkahelyük az utca, az úttest. Néha a ráérőbbek körülállják őket, noha a szurkos gőz eléggé orrfacsaró. Az útépitők sorsa korántsem irigylésre méltó. Munkájuk — mint elmondják — télen sokkal elviselhetőbb, hisz a hideg levegőt kellemessé enyhíti a 250 Celsius-fokos aszfalt. Ám ha ez a hőség a nyári 30 fokkal kánikulát növeli, olyankor pokoli a hőmérséklet. Az év végén, az „ember hónapokban” gyakran látni, hogy a munkások a hideg aszfalton tartják pihenőjüket, míg speciális járműveikben fortyog a szurok, az újabb elteríténi való.

A képeket nézve a Debreceni Közúti Építő Vállalat dolgozóinak munkájába nyerhetünk betekintést.

(Nagy Gábor felvételei)

ASZFALTOZÓK

A folyékony aszfaltot talicskába engedik

Mindenki munkában

A simításhoz henger is szükséges

Az itt folytatásokban megjelenő filmnovella cselekményét és szereplőit tekintve elejétől végig kitalált történetre épül. Ha ennek ellenére bárki önmagára vagy társaira ismer, arról nem a szerző tehet.

— Akadályozás? Erről nincs szó. Csak tudja, a pillanatnyi jelen érdekei előbbre valóak, mint a múlté.

Benyit a titkárnő, a két kólával teli poharat az asztalra teszi, nagy gondossággal, oly módon essenek kezügybe, hogy ne legyenek összekéverhetők.

— Szeretném, ha megengedné a tagjainak, hogy nálunk is vállalhassanak munkát. Legalább mel-lékállásban...

— Ha vége az őszi munkáknak... — Sárban és fagyban ásatni? Ez nem megy... Tudok arról, hogy az útépitőkhez elmehetnek az emberek, sőt még gépeket is kölcsönöz a tévész...

Kürti iszik a kólából. Ízlelgeti, arca elárulja, hogy kissé furcsának találja az ital ízét, de szomjas, lehajtja az egészet.

Haragos-Kovács kényelmetlenül izeg-mozog. Szeretne témát váltani.

— Nézze, én megérttem a maga gondját, amint lehet, segítsek is. Tudom, hogy annak, aki lelki életet él, mennyire fontos a múlt. Márpedig nekem is van lelki életem... — Bizalmasan közelebb hajol a régészhez: — Le is szoktam írni, mármint

HATVANI DÁNIEL:

17.

Szétszórt csontok

a lelkeket. Meg a hangulatomat. Versben.

A szekrényhez lép, díszes, kaptos fűzetet vesz elő.

— Nézze, ebbe szoktam írni... — Ezzel Kürti kezébe nyomja; most már ő éri magát kényelmetlenül. Az érdeklődés látszatát próbálja magára erőltetni:

— Igen eredeti, érdekes — bólogat.

Pillanatnyilag megkönnyebbül, amikor Haragos-Kovács kikapja kezéből a fűzetet.

— Csak ezt a négy sort hallgassa meg!

Fontoskodó deklamálással olvasni kezd:

„Amikor a gép szól, kombájn meg a társca,
Lelkét abba ember pláne belemártsa,
Hentereg a szív is, forog kerék agya.
Ellenségeinket verje ki a ragya.”

— Nagyon frappáns — dicséri Kürti kényszeredetten a felolvasást, s igyekszik mielőbb megszabadulni.

— Akkor még egyszer kérem a segítségét... — Meglesz, fiatal barátom, meglesz...

A régész a főútvonalon vezetni oldal-kocsis motorját, kifelé halad a városból.

Tárcsás közlekedési rendőr inti le. Ott áll a rendőrautó is. A rendőrök ketten vannak.

— Ellenőrzés — mondja az egyik. — Kérem a jogosítványt és a motort leállítani...

Amíg előkeresi és átadja a jogosítványt, a másik rendőr meghűgálja a bowdeneket, próbálgatja a féket, kapcsolgatja a lámpát.

Az előbbi rendőr adná vissza a jogosítványt, a másik azonban leint, s szondát vesz elő.

— Fújjon csak bele, legyen szíves.

Kürti furcsálkodva veszi át a szondát, s gyanútlanul belefúj. A rendőr már kapja is ki a kezéből, a fény felé tartja, s fejét csóválva ezt mondja:

— Maga ivott.

— En? — kérdezi Kürti megrökönyödvé. — Legfeljebb kólát...

— Meg még valami mást.

— De értsék meg, hogy semmi alkoholt nem ittam!

— Nézze, mi még el is hinnénk — mondja az előbbi rendőr érezhető jóindulattal. — De hát a szonda nem csal...

A másik rendőr hivatalos komorsággal ezt mondja:

— A jogosítványát ezennel bevontuk, és megindítjuk a szabálysértési eljárást. Motorkerékpárjának megőrzéséről mi gondoskodunk. Kérem, hagyja el a járművét...

Kürti gyalog megy kifelé a városból, vállán lóg táskája.

(folytatjuk)

ISKOLA

Érettség a m

A címben feltett kérdésre válasz: igen vagy nem, bözőképpen foglalkozni a gondolkodás nélkül számonkérés végén is valaki tétlenül hasznára van, mindenképp előt, csak a dolgozó. Akad harmadik végén ahhoz, hogy nyomogassa, egyaránt irodalmi vagy történelmi

Miért

A kérdéssel kapcsolatos új keletű dolog, vizsgálja körülmények között meg az egyes vélemények érdekelt diktálják immár több évtizedesben, amiből számonkérés jelenleg milyen a dolgot, milyen segítséget kapnak ezek tanulmányaikból.

Iskolánkba az 1982-1983-ik évi iratkozott be valamely 673-an levelező tagozatosok mindegyike hársa szerint az érettségikörében kíván dolgozni a szakmunkások kezében. Míg a művészt frissen szerzettával a gimnázium mellett 175 volt a száma érdeklődés elsősorban az egyén és az iskola tanulás folyamatos, te-

A fenti néhány adatsorok — főként szakmunkások nagyobb általános műveltségű besorolását — folytatott beszélgetéseket arra, hogy vállalkozás nélkül, áldozatokkal, bet megéri a körülményekben, tájékozottságuk más foglalkozásúaktól leendő gyermekek társaságához szükséges tal korosztályánál igye-rüköz, leendő házasság végzettség dolgában.

Akár egyik, akár két mondhatjuk, a Dolgozó kell tartani a szótól, ha jobb probléma, ha rossz, megkapja-e ki és segítséget, amire a dolgozó iskolában úgy a lemorzsolódás jeleit.

Talán furcsának tűnőben a munkahelyi embernek is éreznie kell, is fontos, igyekezetét elismerik.

Művelt mű

Az első és nélkülözhetetlen mára rendelkezésben az sem mellékes, hárs társaitól, hogy tanulás tulajdonképpen szeszük, hogy részt veszüljön a vizsgákra, a száma, akik előbb folytatott vitatkozást megjegyzések hallgatásáról. Más oldalról lektúra előtt elhangzó tönzést is adhat a fe-

Miért kell — vélelme? Azért, mert talán minden munka vábtanulását. Elvonnosságokban lehet ak vitatni, hogy a gyóbb műveltség, a rért beiskolázásra k támogatásáról, jón hangzanak; a mai munkára kell hogy a munkás tudásukra hivatkozzon, hogy ezzel a sz-

Lehetséges ugyanakkor, a dolgozók műveltség, de vajon úgy a technika, maga a fejlődik. A mai szaktelenedik, relatíve újat kell tanulnia, alkalmazkodnia. A lönőbb bizonygatásban bizonyítottá séggel rendelkeznek nyelven, gyorsabb manapság divatos hatóbb.

Meggyőződésem, munkahelyi képviselő fizikai dolgozó tanos műveltségük nélkül félteni sem az telenedéstől. Pénzszervezési problémák szén biztosan forrás. Nem tagadom, a szerzőleg érzi a na adatokkal birkózó lenívet tudnak felek is elmondanák meles feladatok végzőj formálásán.

Érettségizzen-e a munkás?

A címben feltett kérdésre nemcsak formailag adható kétféle válasz: igen vagy nem, hanem a valós életben is különbözőképpen foglalnak állást az érdekeltek. Vannak, akik gondolkodás nélkül szavaznak arra, hogy bármilyen fizikai munkát végez is valaki, a nagyobb általános műveltség feltétlenül hasznára van. Mások viszont úgy vélik, a szakma mindenek előtt, csak az a fontos, hogy abban jeleskedjen a dolgozó. Akad harmadik nézet is, amelyik szerint a 20. század végén ahhoz, hogy valaki egy automata gép gombjait nyomogassa, egyaránt felesleges a nagyobb szakértelem és az irodalmi vagy történelmi ismeret is.

Miért tanul a felnőtt?

A kérdéssel kapcsolatos különböző nézetek meglete nem új keletű dolog, viszont különböző korokban, eltérő gazdasági körülmények között más-más erősséggel nyilvánulnak meg az egyes vélemények. Ahogy a különböző valós vagy vélt érdekek diktálják. Iskolánk, a Dolgozók Gimnáziuma immár több évtizedes tapasztalattal rendelkezik e témakörben, amiből számunkra természetesen a legérdekesebb az: jelenleg milyen a dolgozók tanulási kedve, és honnan, milyen segítséget kapnak ahhoz, hogy elkezdjék és be is fejezzék tanulmányaikat.

Iskolánkba az 1982-83-as tanév kezdetén 957 tanuló iratkozott be valamelyik osztályba. 284-en esti tagozaton, 673-an levelező tagozaton folytatják tanulmányaikat. A hallgatóknak mintegy harmada fizikai munkás, aki saját állítása szerint az erettségizés után is jelenlegi szakmájában, munkakörében kíván dolgozni. Jelentős növekedést tapasztalhatunk a szakmunkások előkészítő tanfolyamára való jelentkezésekben. Míg a múlt tanévben 107 szakmunkás-bizonyítványt frissen szerzett fiatal vállalt, hogy különbözőzeti vizsgával a gimnázium második osztályában tanul tovább, az idén 175 volt a számuk. Ez egyben azt is mutatja, hogy az érdeklődés elsősorban a fiatalabbak körében jelentkezik, ami az egyén és az iskola szempontjából is előnyös, hiszen így a tanulás folyamatos, tehát eredményesebb is lehet.

A fenti néhány adat arra utalhat, hogy a fizikai munkások — főként szakmunkások — körében megvan az igény a nagyobb általános műveltség megszerzésére. A hallgatókkal folytatott beszélgetések alapján leginkább két ok ösztönzi őket arra, hogy vállalják a tanulással járó cseppet sem jelentéktelen áldozatokat. Az egyik, hogy szeretnék minél többet megérteni a körülöttük zajló világból, nem akarnak tudásban, tájékozottságban elmaradni a környezetükben levő más foglalkozásúaktól, a másik pedig, hogy már iskolás vagy leendő gyermekük tanulmányainak segítségére, ellenőrzéséhez tartják szükségesnek a saját nagyobb tudásukat. A fiatal korosztálynál igen erős motiváló tényező, hogy partnerekhez, leendő házastársukhoz kívánnak felzárkózni iskolai végzettség dolgában is.

Akár egyik, akár másik ok szerepel is indítékként, azt mondhatjuk, a Dolgozók Gimnáziumának napjainkban nem kell tartania attól, hogy jelentkezők nélkül maradjon. A nagyobb probléma, hogy akiben megvan a szándék és elhatározás, megkapja-e környezetéből azt a biztatást, ösztönzést és segítséget, amire nélkülözhetetlenül szüksége van. A dolgozók iskoláiban ugyanis nem a jelentkezők hiánya, hanem a lemorzsolódás jelenti a legfőbb veszélyt.

Talán furcsának tűnik az állítás, de a tanuló felnőtt esetében a munkahely tölti be a szülő szerepét. A felnőtt embernek is éreznie kell, hogy amire vállalkozott, az másnak is fontos, igyekezzék „hivatalosan” is értékelni, eredményeit elismerni.

Művelt munkásokra van szükség

Az első és nélkülözhetetlen, hogy a tanuló dolgozó a számára rendelkezésre álló kedvezményeket megkapja, ám az sem mellékes, hányszor kell hallania feletteseitől, munkatársaitól, hogy tanulása a munkahelyen nehézségeket okoz, s tulajdonképpen szívességet tesznek neki, amikor lehetővé teszik, hogy részt vegyen az iskolai foglalkozásokon, felkészüljön a vizsgákra. Sajnos elég nagy azoknak a tanulóknak a száma, akik előbb-utóbb belefáradnak a munkahelyen folytatott vitatkozásokba, a „már megint iskolába megy” megjegyzések hallgatásába, és inkább lemondanak az erettségizésről. Más oldalról viszont a figyelem, adott esetben a kollektíva előtt elhangzó dicséret sok nehézségen átsegítő ösztönzést is adhat a felnőtt diáknak.

Miért kell — véleményem szerint — erről beszélni manapság? Azért, mert tapasztalataink egy része azt mutatja, hogy nem minden munkahelyen tartják fontosnak a dolgozók továbbtanulását. Elvileg természetesen igen, amikor általánososságokban lehet fogalmazni, nincs olyan gazdasági vezető, aki vitatná, hogy a szocialista ember jellemzője a minél nagyobb műveltség, a széles látókör. Amikor azonban a konkrét beiskolázásra kerül sor vagy a tanulni akaró dolgozó támogatásáról, jönnek az újabb érvek. Ezek valahogy így hangzanak: a mai nehéz gazdasági helyzetben minden erőt a munkára kell koncentrálni, a termelés a fontos, nem az, hogy a munkás tudja-e mikor volt a tatarjárás. A vállalat érdekeire hivatkoznak, s éppen ez az a pont, ahol vitatkoznom kell ezzel a szemlélettel.

Lehetséges ugyan, hogy a vállalat mai érdekei azt diktálják, a dolgozók minden energiájukat a napi munkába fektessék, de vajon ugyanezt kívánják-e a jövő érdekében? Hiszen a technika, maga a termelés hihetetlen léptekkel változik, fejlődik. A mai szaktudás néhány év alatt feltétlenül elértéktelenedik, relatíve kisebbé válik. A dolgozóknak állandóan újat kell tanulnia, új feltételekhez, követelményekhez kell alkalmazkodnia. Az pedig laikusok számára sem szorul különösebb bizonygatásra — a tudományok már számos formában bizonyították —, hogy aki nagyobb általános műveltséggel rendelkezik, akinek „csiszoltabb” az agya, az könnyebben, gyorsabban fogja fel az új ismereteket, s így — manapság divatos szóhasználatlal élve — tudása konvertálhatóbb.

Meggyőződésem tehát, hogy saját valódi érdekeit az a munkahely képviseli igazán, amelyik szorgalmazza, segíti fizikai dolgozóinak tanulását, nemcsak szakmai, hanem általános műveltségük növelését is. Olyan beruházás ez, amit nem kell félni sem az anyagi, sem az erkölcsi kopástól, elértéktelenedéstől. Pénzbe nem kerül, legfeljebb bizonyos munkaszervezési problémák megoldását igényli, de a jövőben egészen biztosan forintban is kimutatható termelőerővé válik.

Nem tagadom, véleményem a pedagógusé, aki természetesen nem a nagyobb tudás jelentőségét. A gazdasági feladatokkal birkózó vállalati vezetők egészen biztosan sok elnévért tudnak felhozni az énnyel szemben. Jó lenne, ha lennének tudnak felhozni az énnyel szemben. Jó lenne, ha lennének is elmorzsolódás, látvány-e lehetőségét a napi termelési feladatok végzésének és a jövő gazdasági-emberi tényezőj formálásának együttes megoldására.

Dr. Hajdú István igazgató

Litván művészek A CSOKONAI SZÍNHÁZBAN

A Szovjetunió megalakulása 60. évfordulója alkalmából megrendezett programban, amely nagy sikert aratott. A magyar néző talán szokatlanul itéli a folklór ilyesfajta stílizált, színpadi előadásra koreografált változatát, de hát hány ház, anyanyelvi szokás, s végső soron minden nép maga választja meg, hogy hagyományából

mit s milyen formában tart érdemesnek az ápolásra. Tudjuk persze, hogy a folklór fogalmába országokként és kultúráként más és más tartozhat, s arról is vannak hallomásaink, hogy az északi országok népzeneje és néptánca a miénktől eltérő szokásokat örökítenek tovább. Szovjet-Litvánia mint tengerparti állam, természetesen erősebben kötődik a hajózáshoz, a vízhez, s ez a tény alighanem befolyásolta folklórájának kialakulását. Legalábbis ezt kell feltételeznünk a látott műsor alapján, amelyben a pástor-kodással s a halászzal kapcsolatos témák kaptak nagyobb szerepet.

A Litvánia nevű, állami akadémiai díjjal kitüntetett nemzeti ének- és táncgyűjtemés múltjáról keveset — mondhatni semmit sem — tudunk, de jelenéről meggyőző képet kaphattunk az este során. Rutinos, fegyelmezett együttes benyomását keltette az olajozottan következő zenekari és táncos számok alapján. Fellépett vele a litván filharmónia Musica Humana együttese és Regina Macyute énekesnő is, így nemcsak népi, hanem klaszszikus zenei, sőt magyar darabok is helyet kaptak az összeállításban. Az utóbbi együttes főleg Vivaldi műveit játszotta fuvolán, oboán, csembalón és csellón, s érdekes volt hallani, hogy Bartók Béla magyar népdalfeldolgozásai is ilyen hangszerkísérettel szóltak meg.

Fellépett a műsorban Vaclovas Daunoras énekes is, aki telt, erős hangjával szinte elbűvölte a közönséget. Litván énekestől még nem hallottuk ilyen meggyőző erővel tolmácsolni az orosz népdalt, a volgai hajóvontatók dalát.

Felvételeink a néptáncosok és a kamaragyűjtemés előadását örökítették meg. —i—

SORSOK, EMBEREK

Debreceni képek a nagyvilágban

Szentmiklóssy Erzsébet, a nyírábrányi vasutascsaládban felnevelődött, hogy a kislány, noha még nem töltötte be a negyedik évét, a falra vetődő profilokat szénrel felismerhetően le tudja rajzolni. A rajz iránti készsége, érdeklődése a későbbiek során sem szűnt meg. Amikor a debreceni Dóczyba került, rajztanára, Nagy Sándor János szobrászművész irányította. Szentmiklóssy Erzsébet mint bejáró diák sok időt töltött, nemegyszer vonatra várva, a művész földszinti műhelyében, az iskolában.

Aztán elkerült a család Kiszűszálásra, onnan haza Ermiályfalvára, a nagypapa családjába. Szentmiklóssy Erzsébet a vasúthoz ment dolgozni, a debreceni MÁV-igazgatóságához. Vasutas volt nemcsak édesapja, hanem bátyja, majd a férje is. Azt mondja, ezért érezte magát otthon az egész világban. Amikor férjhez ment, nem dolgozott tovább. Rajzolni és festeni tanult a vasutas képzőművészeti szabadiskolán Menyhárt József irányításával, és a TIT művészettörténeti szabadegyetemét látogatta négy éven át. 1951-től rendszeresen szerepelt a debreceni képzőművészeti kiállításokon. 1954-ben a megyei tanács két festményét megvásárolta, majd 1962-ben a tanács ismét vett tőle egy képet. De abból baj származott: egyik-másik kollégája engesztelhetetlenül megöröült rá, ám a baj talán már akkor kezdődött, amikor 1960-

ban az ötvenéves nőmozgalom tiszteletére megrendezte a képzőművésznők első megyei tárlatát, s az anyag elbírálásához budapesti zsűrit kért. Neki személy szerint 13 beadott munkájából 12-t fogadott el a zsűri. Azon a kiállításán mutatkozott be Debrecenben Kepes Ágnes és Herpay Katalin is. A kiállítás feltűnően nagy sikert aratott, Szentmiklóssy Erzsébetnek pedig egyre nehezebb lett a dolga. Mutatja ezt, hogy 1963-ban szerepelt utoljára területi kollektív tárlaton, ahol Szőlőszedő című képének az egyik legmagasabb árat adta a zsűri, de ő ráirta a képre, hogy magántulajdon, mert nem akarta kihívni maga ellen egyes kollégái megüvöltő ellenszenvét.

Még ugyanabban az évben Kádár Zoltán művészettörténelvi professzor támogatásával kiállításra rendeztek számára a Kossuth Lajos Tudományegyetemen. 1965-ben meghívták a hajdúböszörményi művésztelepre, ahol egy szép és hasznos hónapot töltött, az egyik munkáját megdicsérték, a legjobbak közé sorolták.

Aztán nem hívták többet... Olykor maga is csüggedni kezdett, de a hitét mindig visszavetette, ha Pátzay Pál és Barcsay Jenő dicséret szavaira gondolt, amelyeket még 1952-ben kapott tőlük, amikor a két nagy művész meglátogatta a szabadiskolát.

1977-ben Budapesten a Derkovits pinceklubban rendeztek egy kiállítást, amelyen

Bakó Endre

APRÓHIRDETESEK

INGATLAN
Eladó egy szoba-konyha házrész, Debrecen, Ót malom utca 1. szám alatt. Víz bent van, Erdekoldni a helyszínen, 10tkék.

Eladó egy szoba-konyha házrész, Debrecen, Ót malom utca 1. szám alatt. Víz bent van, Erdekoldni a helyszínen, 10tkék.

Ingatlanok
Eladó egy szoba-konyha házrész, Debrecen, Ót malom utca 1. szám alatt. Víz bent van, Erdekoldni a helyszínen, 10tkék.

Eladó egy szoba-konyha házrész, Debrecen, Ót malom utca 1. szám alatt. Víz bent van, Erdekoldni a helyszínen, 10tkék.

Eladó egy szoba-konyha házrész, Debrecen, Ót malom utca 1. szám alatt. Víz bent van, Erdekoldni a helyszínen, 10tkék.

Eladó egy szoba-konyha házrész, Debrecen, Ót malom utca 1. szám alatt. Víz bent van, Erdekoldni a helyszínen, 10tkék.

Eladó egy szoba-konyha házrész, Debrecen, Ót malom utca 1. szám alatt. Víz bent van, Erdekoldni a helyszínen, 10tkék.

Dolgozókat alkalmaznak

Autószerek, karosszériakatoskat, autoelektromos szerelőket, szervizmunkásokat, kosmosmunkásokat, segédmunkásokat és udvarosokat keres felvételre a VOLÁN 6. sz. Vállalat műszaki üzemi igazgatósága. Jelenkezés: Debrecen, Szoboszló utca 4-6. sz.

A DEBRECENI DOHÁNYGYÁR felvételre keres marós szakmunkásokat

Marós szakmunkásokat keres felvételre a Debreceni Dohánygyár. Jelenkezés: Debrecen, Híd utca 4-6. Jelenkezési idő: 1982. december 10-én, pénteken 13 órakor lesz a Köztetető 1. számú ravatalozó termékből polgári szertartás szerint. Lakás: Debrecen, Csáthy utca 70. sz. A gyászoló család.

GYÁSZHÍREK

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy KATONA LAJOS hajducsoboszlói nyugdíjas MAV-állományú 64 éves korában, rövid szenvedés után váratlanul elhunyt. Szertartás halottunk temetése 1982. december 11-én, szombaton 11.30 órakor lesz a Hajducsoboszlói Köztetetőben polgári szertartás szerint. Lakás: Hajducsoboszló, Bányász utca 22. sz. A gyászoló család.

Ismét ökölvívó CSB

A szakszervezeti tettek több éves csapatbajnoksága után ismét életre kel nagy sikerű egyesületi patbajnokság. A kültől februártól hártályban bonyolított szeszen 19 klub nevezéseket a kdelvezésére álló versenőrval, minó kellett megküldeni, alapján a Magyar Ökölvívó szövetség edzőbizotts CSB versenybizottsrom osztályba sorolt patokat. A cél az volt kiegyenlített erejű mezőny a különböző lyokban. Sokat vá egyesületek verseng csapatok küzdelme, heti az egynéségek sít.

EXPRESSZ

Eladó kétszobás, ékezős OTP-örökösök k p + OTP-9000/négyzetméter. Hámán Kató út 75/A VII. 28. Erdekoldni 17 óra után.

Ruháipari szakember konfekciógyakorlattal és közpofokú végzésű elterhedeke Debrecenben vagy közvetlen környékén. Ajánlatok a „U” jellegre a kiadóba.

Eladó három darab 160-170 kg-os hízó sertés Vadvirág u. 9. Köntösátj iskolánál.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy NABRADI MIKLÓSNÉ Szabó Erzsébet 53 éves korában, tragikus hirtelenséggel elhunyt. Szertartás halottunk temetése 1982. december 10-én, pénteken 13 órakor lesz a Köztetető 1. számú ravatalozó termékből polgári szertartás szerint. Lakás: Debrecen, Csáthy utca 70. sz. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy MOLNAR PETER, a Köztetető Vállalat nyugdíjasa 84 éves korában, hosszan tartó betegség után elhunyt. Szertartás halottunk temetése 1982. december 10-én, pénteken 15 órakor lesz a Köztetető 1. számú ravatalozó termékből polgári szertartás szerint. Lakás: Debrecen, Arpad tér 42. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy TOLNAI ALADARNE Enyedi Irén 77 éves korában, rövid szenvedés után elhunyt. Szertartás halottunk temetése 1982. december 10-én, pénteken 10 órakor lesz a Köztetető 1. o. ravatalozó termékből polgári szertartás szerint. Lakás: Debrecen, Mikszáth Kálmán utca 9. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy TOTH JOZSEF, a Hajdu-Bihar megyei KISZOV nyugdíjas dolgozója 75 éves korában, 1982. december 4-én elhunyt. Szertartás halottunk temetése 1982. december 9-én, csütörtökön fél 2 órakor lesz a Köztetető 3. számú ravatalozó termékből polgári szertartás szerint. Lakás: Debrecen, Bánk 223. Felesége, gyermekei, édesanyja és a gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy SZUTOR IMRE, a 6. sz. Volán Vállalat dolgozója 28 éves korában, váratlan hirtelenséggel elhunyt. Szertartás halottunk temetése 1982. december 11-én, szombaton 12 órakor lesz a Köztetető 1. számú ravatalozó termékből polgári szertartás szerint. Lakás: Debrecen, Darabos utca 12. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy MULLERN JOZSEF, a Hajdu-Bihar megyei Vendégálló Vállalat nyugdíjasa, 70 éves korában, hosszan tartó betegség után elhunyt. Szertartás halottunk temetése 1982. december 11-én, szombaton 12 órakor lesz a Köztetető 1. számú ravatalozó termékből polgári szertartás szerint. Lakás: Budapest II., Rusztli utca 13. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy DALMY JOZSEFNE 77 éves korában, váratlan hirtelenséggel elhunyt. Szertartás halottunk temetése 1982. december 11-én, szombaton 12 órakor lesz a Köztetető 1. számú ravatalozó termékből polgári szertartás szerint. Lakás: Debrecen, Darabos utca 12. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy HEVESTI BELA temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek és mélyeség bánatunkban részvételt osztottak. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy HEVESTI BELA temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek és mélyeség bánatunkban részvételt osztottak. A gyászoló család.

Mi segítünk ajándékot választani és egyes kozmetikai cikkeknel 20 Ft feletti vásárlás esetén 50 Ft-os ajándékutalványt is adunk CSAK A VIKER DEBRECEN VÁROSHÁZ ALATTI ILLATSZER SZAKBOLTJÁBAN!

Különleges mintázatú fal- és padlóburkoló CSEMPE felporcelán W. C.-CSÉSZE és MOSDÓ 50%-os árengedménnyel. (amíg a készlet tart!) 21. sz. bolt Debrecen, Hatvan u. 49.

TOTO (A csapat helye) 1. Saigotárján (5)-V 2. Sopron (15)-Olajb 3. 22. Volán (18)-Bau 4. Keszthely (12)-Sio 5. Ascoll (11)-Flóren 6. Napoli (15)-16-Ge 7. Róma (1)-Inter. (8) 8. Sampdoria (9) Ud 9. Verona (2)-Torin 10. Arezzo (7)-Cremo 11. Bari (20)-Bologna 12. Foggia (13)-Com 13. Pistolese (15)-Lec 14. Varese (17)-Cam 15. Ozd (17)-Baja (12) 16. Dorog (16)-Kazim

Verseny az iskolában

A sport sem mentes a kampányoktól... Elegendő csupán a rendszeres testmozgásra buzdító kiadványokra, felhívásokra és a különféle mozgalmakra gondolni. Aztán arra, hogy nem sokkal a kihirdetés után a szervezők bevaltották, messze még a vágyott cél, nem sportol rendszeresen az ország népe. A kampány elmúlt, csend lett az ügyben, viszont — ez a saját tapasztalatom — szép csendben mozdulni kezdtek az emberek. Egyre többen kezdik a napjukat az uszodában, kocognak esténként, vagy kora reggel, sokan beállták, hogy rendszeres sportolás nélkül nincs egészség. Belátták, rájöttek, nem feltétlenül a kampány hatására.

Az iskolákban amikor emelték a testnevelési órák számát, mindenki várta a kedvező hatást. Azt, hogy edzettebb, egészségesebb lesz a felnőttkorba lépett nemzedék statisztikai adatok nincsenek a birtokomban, csak személyes beszélgetésekre alapozom a véleményt: nem sok változott az iskolákban. Nem elsősorban a jó szándék, a tennivágás teljes hiánya miatt, inkább azért, mert az iskolai testnevelés alapvetően felemás ügy. Mint tanóra, egy foglalkozás a sok közül. A szülő nem feltétlenül azért járhatja gyereket iskolába, a gyerek nem azért tanul, hogy megszeres-

se a mozgást. Egy képzelet-beli rangsor, amelyen a különféle tárgyakat fontos-ságuk szerint osztályozzák, feltehetően a tanároknál és a diákoknál egyaránt a hátsó sorokban foglalja helyét a testnevelés, kivéve, aki vele foglalkozik.

Olyan már előfordult, hogy valakinek, mert jó matematikus, fizikus, esetleg biológus volt, javították a testnevelési érdemjegyén, arról azonban — az élsportolók kivételével — még nem hallottam, hogy valakinek azért emelték a jegyét a keményebb tárgyakból, mert egészséges, szereti a sportot.

Ez az egyik oldal. A szemlélet. A másik már nehezebb dió, ez a felszereltség kérdése. Olvastam sporttal foglalkozó napilapokban, hogy elég sok az olyan iskola, ahol a tanévnyitóra nem készült el a tornaterem, nem fejezték be a sportudvar felújítását. Pedig pályánélkül futballozni, télen terem hiján gimnasztikázni, esetleg kosárlabdázni — meglehetősen reménytelen vállalkozás.

Amikor korábban a tömegsportról írtam, szótartam róla, hogy nemcsak hely kell a mozgásra, hanem alkalom is. Az ember — szövegben: a homo ludens — szeret vetélkedni, játszani. Következik ebből, hogy lehetőséget kell teremteni neki a játékra, a versengésre. A gyerekekre,

a diákokra fokozottabban áll mindez. Egy tizenéves képes akármiben összemérni eregését a társaival, a célbábástól kezdve a hűződkodásig. Tehát: versenyezteni kell(ene) a diákokat.

Jól tudom, léteznek országosan is a különféle iskolai bajnokságok, számtalan sportágban. Ez jó dolog, de fontosabb ennél, hogy saját iskolájukon belül is vetélkedhessenek a gyerekek. Közönség előtt. Mert az iskola csapatát csak az kíséri el szívesen a különféle országos versenyekre, akinek barátai, ismerősei vannak a csapatban. Az osztálytársakra, ha az osztályt képviselik, többen kíváncsiak. A tanárok is tanítványaikra. Az osztályfőnökök elvitathozhatják egy-egy megadott vagy meg nem adott gól, pont miatt, büszkék tanítványaik sikerére. Megkockáztatom: talán a testnevelésről, általánosabban, a sportról is változott a véleményük. Mert személyes kapcsolatba kerültek vele.

Tornatermet, pályát építeni költséges mulatság. Mozgáshoz lehetőséget, alkalmat teremteni a sportra, a versengésre egyszerűbb. Legalábbis, ha még emlékeznek a pedagógusok a mára már elcsendesült kampány céljaira, az ifjúság, az egészség és a mozgás fenn hirdetett összefüggéseire.

Malonyai Péter

VIII. NŐI KÉZILABDA VB-1982

MAGYARORSZÁG

MÚSOR

Ma, csütörtökön szünnap lesz a kézilabda-világ bajnokság. Holnap a magyarok a jugoszlávokkal mérkőznek, majd a szombati újabb pihenőnapot követően vasárnap a szovjet együttes lesz az ellenfél.

Magyarország-Dél-Korea

31-25 (18-12)

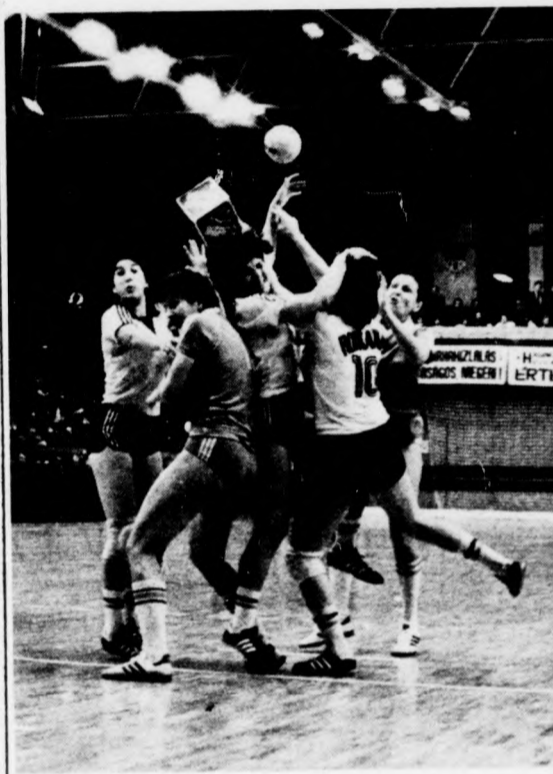
Magyarország-Dél-Korea 31-25 (18-12). Budapest Sportcsarnok, 8000 néző, vezette Christensen, Wöhlk (mindkettő dán).

Magyarország: Öryné — Gombai 3, Gódné, Csikné 1, Angyal 8, Sterbinszky 3, Vadászné 7, csere: Rác M. (kapus), Barna 6/2, György 1, Csajbókné 1, Krámer 1.

Az ellenfél legtöbb gólját Bjung Szun Jun (11) dobta. Kiállítások: 8 perc, illetve 2 perc. Hétméteresek: 3/2, illetve 8/6.

Sok gól, szép támadások, kevés kiállítás, biztos magyar győzelem. Címzavakban így lehet összefoglalni az első hivatalos magyar-dél-koreai összecsapás 2x30 percét. 4-3-ig tartotta magát az ázsiai együttes, de utána a magyar lányok tetszés szerint érték el a góljaikat. A találkozó elején úgy tűnt, Sterbinszky veszi át az irányítást szép ejtésű góllal és átlövégő góllal vette magát észre. Viszont nem ment a játék Gódnénak — igaz külön örözt is kapott, de se a ziccereket, se a rábizott hetest nem tudta érekesíteni. Csik János észre is vette, s a megnyugtató előny birtokában a rutinos, idősebb játékosait lecserelette, s helyettük fiatalokat — Györgyöt, Barnát — küldte pályára. Különösen Barna hálta meg meg a bizalmat, nemcsak hatalmas átlövégőjei, hanem biztosan végrehajtott hetesei is újabb lendületet adtak a magyar csapatnak.

Igazi kézilabda

Nem adják könnyen az érmeiket... Turcsina jobbról Zubarjevának játszanak be a labdát, de hogy az el is jut hozzá?... (balról a második)

20-16-os szovjet győzelemmel végződött találkozó. Itt éppen Karlova tör be a román kapu elé, de szabálytalanul akadályozzák. A szovjet játékos egyébként a debreceni mérkőzésen volt különösen elemében: hat gólt dobott Koreának

Szafina felugrik, és a következő pillanatban a román kapuban a labda

miskolci és debreceni mérkőzéseit. Három olyan felvételt közöljük, melyek a miskolci szovjet-románoknál készültek.

A kézilabda-világ bajnokság „B” csoportjából kiemelkedett a szovjet válogatot. Miskolcon és Debrecenben is megcsodálhattuk erőteljes játékát. Előzetesen is sejtettük, és most a döntő első forduló után be is igazolódott: a csapat a VB egyik esélyese. Az szinte biztos, hogy dobogón végez.

Kapitány Ferenc végigfotózta a szovjetek

TOLLASLABDA Kinizsi-sikerek

Az országos serdülő tollaslabda-csapatbajnokságon a D. Kinizsi fiataljai nagyszívesen szerepeltek és végül az első helyen végeztek.

A selejtezők során először a Honvéd Zrínyi SE csapatát 5:2-re, a Győri Volánt 7:0-ra, a Zombóti SK-t pedig szintén 7:0-ra győzték le és így bejutottak a döntőbe. Ott a Honvéd Osztapenko SE-vel mérkőztek és 4:3-ra jobbnak bizonyultak.

Az országos serdülő-csapatbajnokság végeredménye: 1. D. Kinizsi (Fekete Krisztina, Főrián Csilla, Boros Andrea, Karácsony Kinga, Fábrián Zolt, Szolek László, Radácsi László, Bökényi Zolt és Nagy Elek. Edzők: Borbély Sándor és Megedüs Csaba). 2. Honvéd Osztapenko SE, 3. Honvéd Zrínyi SE.

Szolnokon a Honvéd Kilián FSE rendezte az országos I. osztályú Kilián Kupa ranglistaversenyt, melynek élversenyzői a következőképpen szerepeltek. Férfi páros: 5-6. Berkó, Busi (D. Kinizsi, H. Kilián) és Fábrián, Bánkuti (Hajdúszoboszlói Bocskai, H. Zrínyi). Női páros: 2. Fábrián, Gönczy (H. Bocskai). Vegyes páros: 2. Pinke, Fábrián (H. Zrínyi, M. Bocskai), 3. Bánkuti, Gönczy (H. Zrínyi, M. Bocskai).

Ismét ökölvívó CSB

A szakszervezeti válogatottak több éves ökölvívó-csapatbajnoksága után 1983-tól ismét életre kel a régi, nagy sikerű egyesületi csapatbajnokság. A küzdelmeket februártól három osztályban bonyolítják le. Összesen 19 klub nevezett.

A nevezéseket a klub rendelkezésére álló versenyzők névsorával, minősítésével kellett megküldeni, és ezek alapján a Magyar Ökölvívó-szövetség edzőbizottsága és a CSB versenyzőbizottsága három osztályba sorolta a csapatokat. A cél az volt, hogy kiegyenlített erjű legyen a mezőny a különböző osztályokban. Sokat várnak az egyesületek versengésétől. A csapatok küzdelme elősegítheti az egyéniségek fejlődését is.

Az NB I-be a következő hat csapatot osztották: Honvéd, Ú. Dózsa, Kecskemét, Kun Béla SE, Tatabánya, valamint az Építők és a Vasas közül az egyik. A további együtteseket az NB II-be (6-os létszám), illetve az NB III-ba (7-es létszám) sorolták. Debreceni, illetve hajdú-bihari csapat nincs közöttük.

Kíváncsian várjuk a már sokszor csepült, halálra ítélt csapatbajnokság újraélesztését. Vajon minden egyesület ki tud-e majd állítani teljes csapatot? Vajon hányszor nyerne meg majd mérkőzéseket ellenfél nélkül?

Nyíregyházán rendezték az utóbbi I. korcsoport országos bajnokságát. A megye három szakosztályából tizen indultak, (5-en a D. Sportiskolából, 4-en a Hajdúszoboszlói G.-lángból és 1 versenyző a Honvéd Bocskai SE-ből). A legjobb eredményt az 52 kg-os Tóth János (H. Gázláng) és a 75 kg-os Gara Attila (D. Sportiskola) érte el, mindkettően ezüstérmes nyertek.

A hajdú-bihari versenyzők eredményei: 44 kg: 5. Kerekes (DSI) 105 kg (487 pont) — 48 kg: 5. Tóth (Gázláng) 115 kg (478 pont), 7. Szatmári (DSI) 110 kg (441 pont), 8. Rác (DSI) 25 kg (331 pont), — 52 kg: 2. Tóth (Gázláng) 135 kg (552 pont), 5. Léka (Bocskai) 120 kg (449 pont), — 56 kg-ban Ujlák (DSI) 182,5 — 75 kg: 2. Gara (DSI) 182,5 (536 pont), — +75 kg: 5. Csombordi (Gázláng) 177,5 kg (485 pont), 6. Kátai (Gázláng) 170 kg (472 pont).

TOTÓTANÁCSADÓ

(A csapat helyezése)	Népsport Sportfog. Rádió Napló
1. Salgótarján (5)—Volán SC (1)	x,1,2 x,1 x,1 x,1
2. Sopron (20)—Olajbányai (11)	1 x,1 x,1 x,1
3. 22. Volán (18)—Bauxitb. (11)	1, x x,2 x,2
4. Keszthely (12)—Szlók (4)	1, x x,1 x,1
5. Ascoli (11)—Florentina (9)	1, x x,2 x,2
6. Napoli (15)—Genoa (12)	1, x x,2 x,2
7. Róma (1)—Inter. (3)	1, x,2 x,1 x,2
8. Sampdoria (5)Udinese (8)	x,1 x,1 x,1 x,1
9. Verona (2)—Torino (6)	x,1 x,1 x,1 x,1
10. Arezzo (7)—Cremonese (4)	x,1 x,2 x,2 x,2
11. Bari (20)—Bologna (13)	x x,2 x,2 x,2
12. Foggia (19)—Como (5)	x,2,1 x,2 x,2 x,2
13. Pistoiese (15)—Lecco (8)	1 x x,1 x,1
14. Varese (17)—Campobasso (10)	1, x,2 x,1 x,1
15. Úzd (17)—Baja (13)	1 x,1 x,2 x,2
16. Dorog (16)—Kazincbarcika (2)	x,1 x,1 x,2 x,2

Sport a Tv-ben

A téli hónapokra is ígér érdekes sportprogramot a Magyar Televízió. A napokban a női kézilabda-világ-bajnokság mérkőzéseit láthatják a nézők, melyet egyébként 9 ország televíziós állomása sugározna a december 12-i döntőig.

Utána Pécsről lesz közvetítés a női és férfi mesterfokú tornász bajnokság szabadon választott gyakorlatairól, illetve a szerenkenti döntőről. A december 21-i Sport-múzeum a 75 éves Magyar Úszósövetség jubileumával foglalkozik. Másnap 70 perces összefoglalót láthatnak a nézők a moszkvai Izvesztija Kupa nemzetközi jégkorong-torna mérkőzéseiről.

Karácsony két napján egy-egy órással összeállítás eleveníti fel az idei legnagyobb sporteseményt, a labdarúgó-világ-bajnokság izgalmas pillanatait. A Képes Sport Kupa labdarúgó-teremtornáról, Győr-ből lesz közvetítés. A résztvevők: Rába, DVTK, Haladás, ZTE.

Január első két napján Sport 82 címmel láthatnak összeállítás a nézők 1982 leg-érdekesebb hazai és nemzetközi eseményeiről. Szerepel a tervben az innsbrucki, illetve bischofshofeni síugró Világ Kupa közvetítése. Összefoglalás is láthatnak a nézők a par. dubicei nemzetközi lovasversenyéről. Ott lesznek a kamerák a MAFC férfi és a BSE női kosárlabdacsapatának nemzetközi kupamerkőzésén is, valamint a Magyar Nemzet Kupa két jégkorongmérkőzésén.

Január utolsó hetének végén a miskolci focifanság eredményeit, nemzetközi női és öregfiú teremfoci-mérkőzéseit közvetíti a televízió. Az évi sportolója vándordíjak átadása január 30-án lesz. Február első hete már a műkorcsolyázók, szerdától vasárnapig a dortmundi Európa-bajnokság versenyeit láthatják a sportkedvelők.

PÉNTEKEN 17 ÓRÁKOR Szurkolói ankét

Pénteken délután 5 órakor a Nagyállomás oktatótermében tartja éves közgyűlést a DMVSC Baráti Kör Egyesület. Az eseményt szurkolói ankétal kapcsolják össze. Az egyesület elnöke, a labdarúgó-szakosztály vezetője, Kovács Ferenc vezetőedző, valamint a csapat játékosai — a válogatottnal portyázó Kerekes és Sallai kivételével — válaszolnak a szurkolók kérdéseire. A DMVSC Baráti Kör Egyesület vezetősége számíthat a szurkolók aktív részvételére.

Sorokban

Elutazott a magyar labdarúgó-válogatott a karib-tengeri túrra. Az utazók között van a debreceni Sallai és Kerekes, valamint a győri Mile, aki az utolsó pillanatban került a sérült Péter helyére.

A tudományegyetemek hagyományos Hatvani Kupa kispályás labdarúgóturnáján a Kossuth Lajos Tudományegyetem tanár- és diákcsapata is a maga kategóriájában a 2. helyen végzett.

Nyílt napot rendez a Csokonai Gimnázium azoknak a tanulóknak, akik a középiskola testnevelés tagozatára akarnak jelentkezni. December 13-án a megyei általános iskolák diákjait, 14-én (ugyanaznap 9 órakor) pedig a debreceni általános iskolák tanulóit várják.

KRÓNIKA

A VIII. kézilabda-világ bajnokság szerdai játéknapján az alábbi eredmények születtek. 1-6. helyért. NDK—Csehszlovákia 23-18 (14-7). 8-0-ás német vezetéssel kezdődött a mérkőzés, majd az első félidő hajrájára feljött a csehszlovák válogatot. Három góllal feljötték a csehszlovákok, de se átlóvéseik nem jöttek be, se a megítelt heteseket nem tudták bedobni.

Szovjetunió—Jugoszlávia 21-19 (10-8). A nem túl magas színvonalú találkozón a szovjet válogatot azzal nyert, hogy ügyesen kihasználta ellenfele második félidő elejei megingását.

A DÖNTŐ ÁLLASA:

1. Szovjetunió	3	3	0	0	59-54	6
2. Magyarország	3	2	1	0	68-59	5
3. Jugoszlávia	3	2	0	1	68-62	4
4. NDK	3	1	1	1	54-50	3
5. Dél-Korea	3	0	0	3	71-81	0
6. Csehszlovákia	3	0	0	3	51-65	0

7-12. helyért: Norvégia—Bulgária 22-19 Egyesült Államok—Köng 19-16 Románia—NSZK 18-18 Hatpontos: Norvégia, ötpontos: Románia, NSZK, kétpontos Bulgária, Egyesült Államok, pont nélküli Köng.

Micsoda baki!

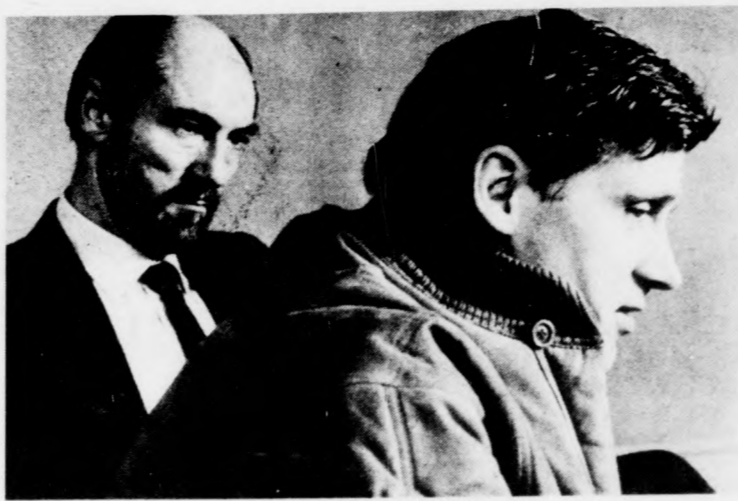
Ritka, súlyos fordítói hiba miatt kellemetlen helyzetbe került Juan Antonio Samaranch, a Nemzetközi Olimpiai Bizottság elnöke a hétfőn Párizsban tartott nemzetközi sajtókonferenciát követően. A NOB vezetőjének szavait fordító hivatalos tolmács valószínűleg elhallgatás miatt „bakizott”, és tévedésed nem is hozta helyre. Amikor Samaranch felsorolta az 1992-es nyári olimpia játékokra pályázó 9 város nevét, a fordító véletlenül Jenát mondott Bécs helyett, és ennek megfelelően tudósított a hírgyűnökségek. Magyarokat talán a következők szolgálnak: a francia nyelvben Bécs megfelelője Vienne, ez okozhatta a félreértést a Jenával való hasonló hangzás miatt.

A pályázók között van egyébként Budapest is és a következő hét város: Párizs, Nice, Barcelona, Stockholm, Új-Delhi, Amszterdam, valamint az ausztráliai Brisbane.

A Kodály Zoltán zenei napok mai programja

Ma, kedden két helyen, a berettyóújfalui művelődési központban és a debreceni Csokonai Színházban kerül sor Kodály-hangversenyre. Berettyóújfaluban 18 órától a pedagógus kórus és a debreceni Kodály Zoltán Zenei-művészeti Szakközépiskola Kodály leánykara ad műsort. A Csokonai Színházban rendezendő emlékhangverse-

nyen két nagy mű, a Psalmus Hungaricus és a Székely fono hangzik el. Közreműködik Horváth József, Hegyes Gabriella, Tas Ildikó, Kertész Tamás, Tréfas György, valamint a Bányai Júlia Általános Iskola énekkara, a Maróthi Kórus, a Csokonai Színház operatársulata és a debreceni MÁV Filharmonikusok Zenekara. Vezényel: Szabó László.

JELENETEK A BÁBOK ÉLETÉBŐL
A HÉT FILMJEI

Színes, szinkronizált csehszlovák filmrészlet a Jiri Svoboda által rendezett **Lány tengeri kagylóval**. A film főhőse egy kislány, Vendula, kinek szülei elváltak, s rászakadt a három kistestvér nevelésének gondja. Anyja megrögzött alkoholistája, gyakran előfordul, hogy munkáját is lányával végezteti el. A házi teendők ellátására végleg nem futja erejéből, ez teljes egészében Vendulára hárul. A fiúk csupán féltésvérei, mindannyian különböző apától származnak, a kislány mégis szeretettel ragaszkodik hozzájuk. Ilyen családi viszonyok közt nem esoda, hogy Vendula elhanyagolja a tanulást, évet kell ismételnie. Tanárai panaszokhoz rá, ám hiába, anyja rutin-szerűen hárítja el a felelősségvonalást. Őt magát is nemegyszer figyelmeltették már botrányos kivetüle miatt, hiszen ha részeg, alkalmi férflismerőseivel éjszaka hangoskodik, veszekszik...
Ingmar Bergman színes nyugatnémet filmrészlete a **Jelenetek a bábuk életéből**.
Ingmar Bergman, Svédország legnagyobb film- és színházi rendezője 1976 április 6-án Münchenben el és dolgozik. Ott forgatta a **Kigyótojást** és újabb filmjét is.
Részlet a Die Welt riporterevel készült interjúból: „Most készülő filmjének címe: **A marionettfigurák életéről**, bizonyos szem-

pontról visszavonatkoztat a Jelenetek egy házasságból-ra. Csúpan azért, mert a filmben megjelölő katolikus házaspár, amely Mariann és Johann krízisét is kiváltja, itt most főszereplővé válik.
— Igen, Péter és Katerina. Egyébként, ők korábban születettek — mondja Bergman —, mint Johann és Mariann. Nagyon régen hordozom magamban ezt a két katasztrófaís embert.
— Megint egy házasság történetéről van szó, ugye? — Igen, ezt lehet mondani. Egy olyan házasságról, amely katasztrófa. Két ember kapcsolata és azok az erők, amelyek ezt a kapcsolatot szétzúzzák. Társadalom, nevelés, megszokottság és minden egyéb.”
Színes, szinkronizált kanadai film **Az elnök elrablása**, amelyet George Mendeluk rendezett. Dél-Amerika őserdejében gyilkos hajótöradással folyik Roberto Assantini ugandai függetlenítette haragát a gerillaiktól. Ugy döntött, saját szakállára kísérel meg újabb akciót. Most nagy tervek ártható egykori bajtársával végez sorra. Kegyetlen módon lemezárólia őket, nehogy bármilyen is értesítse tudja a jenkiket: merénylőt készüj-eink ellen...
Továbbra is a filmszínházak műsorán marad **Tarr Béla** Panelkapcsolat című filmje.
A filmek vetítési idejéről a napi sajtóban tájékozódhatnak olvasóink.

60
A litván hét mai programja

A litván hét programsorozatának keretében ma, december 9-én délután 3 órakor Hajdúszoboszlón a Bocskai filmszínházban a **Senki sem akart meghalni** című litván filmet vetítik. Ezt követően délután 5 órától a hajdúszoboszlói művelődési központ klubtermében művész-közönség találkozót rendeznek.

Az érdeklődők **Vaiva** Maionytilével és **Donatas** Banionis-sal találkozhatnak. A beszélgetést **dr. Veress József** filmesztéta vezeti.
A Litván Szovjet Szocialista Köztársaság népi énekes- és táncgyűjtése, valamint a Litván Filharmonia Musica Humana együttese a látványteli művelődési házban lép fel.

Ésszerű megoldás?

Buszmegálló Debrecenben, a Lefkovic Vilmos utcán. Várom a 23-as járatot, Mennyi is az idő? Dél múlt pár perccel. Majd a menetrend megmondja, mikor jön a buszom. Az ám, de hol a menetrend? Lekaparták volna a papírt vagy befestették? Vagy ennél is többet tettek? Elvitték a tartójával együtt? Felnezek az égre, s épp pogány szolozmába kezdenék, mikor jó két méter magasságból meglátom a keresett tábláskákat. Jó a szemem, de azért olyan magasságból nem látom a számokat.
Ötletes megoldás ellopás vagy megrongálás ellen
Horogh Zsolt

Könyvújdonságok

Kocsi Márta—Csomor Lajos: **Festett bútorok** a Székelyföldön (Népművelési és Propaganda Intézet), Mangáné Heil Olga szerk.; **Dési Huber István** (Corvina Kiadó), H. Takács Marianna szerk.: **Murillo** (Corvina Kiadó), Kovalovszky Márta szerk.: **Bokros Birman Dezső** (Corvina Kiadó), Frank János szerk.: **Román György** (Corvina Kiadó), Gazdasági Világatlasz (Kartográfiai Vállalat), Joy Adamson: **A farkasok szelene**. Onéletrajz. (Gondolat Kiadó), Matyasovszky Jenő: **Hód zsákutcában** (Népszava Lap- és Könyvkiadó), Pesti László—Nadeczyk János: **Kertfentartás kényelmese** (Mezőgazdasági Kiadó), Dr. Varga Ferenc szerk.: **Tehergépkocsi-szerelő** zsebkönyve (Műszaki Kiadó).

Olcsó pingpongasztalok

Ujjfajta, a hagyományosnál könnyebb pingpongasztalok sorozatgyártását kezdték meg az Iskolabútor- és Sportszergyár jánosvári gyáregységében. A percek alatt össze- és szétszerelhető, könnyített vázsal vagy lappal készülő sporteszköz egyszerre több változatban kerül forgalomba, így ki-ki megtalálhatja a neki legjobban tetszőt, árban legjobban megfelelőt vagy lakásába a legjobban illőt.
A gyár új termékei mind súlyban, mind árban a felét teszik ki a hagyományos pingpongasztalokénak. Az első szállítmányok az 1983-as esztendő első napjaiban hagyják el a gyárat.

PSZICHOLOGIAI TANÁCSADÓ. Debrecenben a Városi Ideggondozó Intézet gyermekrendelőjében 14—24 év közötti fiatalok számára december 15-től ingyenes pszichológiai tanácsadást tartanak. A tanácsadást 50 percen lehet igénybevenni. Jelentkezés és időpont-megbeszélés a gyermekrendelő irodájában. (Varga u. 1. sz.)

KORMOS DÉNES, a Szilvásvárad és Vidéke Vadász Társaság tagja a Bükk hegység Hosszúbérc elnevezésű szálerdejében a minap farkast lött. A Bükknek ezen a részén több mint hatvan évvel ezelőtt, pontosan 1920. február 2-án lőttek utoljára farkast.

MOZI • SZÍNHÁZ • TV

VETÉLKEDŐ. Zenetánitónk nyomában címmel Kodály-vetélkedőt rendeznek december 12-én 9 órától általános iskolások számára a hajdúánási zeneiskola dísztermében.

A MAGYAR Urbanisztikai Társaság elnöksége huszonöt év eredményes, harmonikus városfejlesztési tevékenységért **Hild János-émlékermet** adományozott Kazincbarcikkának.

MOZI

FIGYELEM! A nagyszerű **Hőfehérke és a hét törpe** (amerikai) film a meghirdetett programtól eltérően több előadásban látható. Játssza: Apolló 4. 6. 8. Delta f. 5. f. 7. Meteor f. 4. Vig n. 10. n. 12. hn. 2. este n. 9.
Jelenetek a bábuk életéből (NSZK, 18). Rendezte: Bergman, Meteor n. 6. n. 8.
Lány tengeri kagylóval (csehszlovák). Apolló n. 10.
Panelkapcsolat (magyar). Apolló n. 12. hn. 2. KLTE f. 8. Vig hn. 4. 6.
En és Catherina (olasz). Horváth Á. 6.
Félek (olasz). Vig kamara f. 5. f. 7.
Guernica (magyar, 16). Klinikka 5.
Hair (amerikai). Híradó f. 10.
Piedone Egyiptomban (olasz). Meteor mese n. 6.
Sipoló macskakő (magyar). Híradó f. 12. hn. 2. hn. 4. hn. 6.
Zenekari próba (olasz). Művészs 5. f. 8.
Zártkörű előadások: Híradó hn. 8. Meteor mese 3.

TV

BUDAPEST, 1.
7.58 Műsorismertetés, 8.00 Idősebbek is elkezdhetik... Tévétorna. 8.05—12.40 Iskolatévé. 12.40—12.45 Képzés. 14.50—15.50 Iskolatévé (ism.). 16.02 Műsorismertetés 16.05 Hírek. 16.10 Kislány városi. Tévététel (ism.). 17.22 Vezetés telen. Az Országos Közlekedésbiztonsági Tanács filmje. 17.35 Tevébörze. 17.40 Tizen Tűllak Társasága. 18.20 Képzés. 18.25 Most hogy van? Három portré. R riportfilm. 18.55 Reklám. 19.10 Idősebbek is elkezdhetik... Tévétorna. 19.15 Esti mese. 19.30 Tv-híradó. 20.00 Stúdió-show. 20.50 Telesport. Labdarúgó-kupánap. 21.15 A hét műtárgya. Sebastian Vranc: Étkelő társaság a szabadban (Szépművészeti Múzeum). 21.20 Hírhatár. 22.10 Tv-híradó. 3. 22.20—22.30 Tv-tükör.

BUDAPEST, 2.
18.53 Műsorismertetés. 18.55 Nas Ekran — A mi képernyőnk. Különlíadás. 19.30 Tv-híradó. 20.00 Gólyavári este. A magyar társadalom szellemi élete és a kultúra szerkezete. Történelmi szociológiai vázlat. 4. rész. 20.55 Tv-híradó. 2. 21.15 Képmagnók, figyelme! Magazinmúsor. 21.45 A könyv komédiája. Irodalmi műsor Ráth-Végh István könyve alapján. 22.25—22.30 Képzés.

POZSONY, 1.
9.50 Tévététel (ism.). 10.50 Szovjet film (ism.). 10 Hír-ado. 16.19 Orosz nyelvitanfolyam. 16.40 Tévéorozat. 17.10 Laboratórium. 18.00 Sportrevü. 18.30—19.10 Tévemagazin. 19.30 Híradó. 20.00 A Novák család (tévéorozat). 20.55 Vitamúsor.

MINTEGY 300 régi és új képeslapot láthatnak az érdeklődők a csehszlovák képeslapok kiállításán, amely szerdán a Csehszlovák Kulturális és Tájékoztató Központ budapesti kiállítótermében nyílt meg.

A SPORTFOGADÁSI ÉS LOTTÓIGAZGATÓSÁG december 8-án megtartotta a „Szerencsés évzáró a totón” jelmondatú akció sorsolását, a 49. héten 12 találatot elért szelvények között. A Trabant Limousin Special típusú személygépkocsit a 10 822 631-es sorszámból kollektív totószelvény tulajdonosa nyerte.

Bontásra várva

(Háló Róbert felvétele)

1982. december 9., csütörtök
Natalia napja
A Nap két 7.20 — nyugszik 15.53 órakor

ÉVFORDULÓNAPTÁR

Száznegyven év, 1882. december 3-án született, és 75 éves korában, 1921-ben halt meg Fjotr Alekszejevics Kropotkin orosz forradalmár.
Arisztokrata családból származott, s kozák tisztként szolgált, 1872-ben csatlakozott az I. Internacionálé Bakunyin vezette irányzatához. Két esztendővel később letartóztatták; a szentpétervári Péter-Pál erődbe zárták, ahonnan 1876-ban sikerült megszöknie. Négy évizened át tevékenykedett Svájcban. Genfben kiadott Le Révolte (A lázadó) című folyóirata az európai anarchizmus fontos orgánumává vált. Erdekldése elsősorban a „jóvő, hatalom nélküli” társadalma felé fordult, s a munkások és a paraszti forradalmi összefogásának szükségességét hangsúlyozta. 1900-ban Genfben újabb anarchista lapot indított, Híeb i Volja (Kenyer és Szabadság) címmel.
Különösen élénk forradalmi tevékenységet fejtett ki az 1905-08 orosz polgári demokratikus forradalom idején. 1917-ben visszatért hazájába, s fokozatosan felismerve a Nagy Októberi Szocialista Forradalom jelentőségét, felhívbában szolgáltatta fel a nemzetközi proletariátust a fiatal forradalom létét fenyegető intervenció megakadályozására. Emlékiratának rendkívül érdekes kötele. Egy forradalmár feljegyzései címmel magyarul is megjelent.

VÁRHATÓ IDÓJÁRÁS: A köd csak lassan szűnik meg, északmaradhat. Gyakran lesz borult az ég, csupán rövid időre sűthet ki a nap. Többfelé kell számítani esőre. Zéporra. A déli, délnyugati szél sok helyen megélénkül, a Dunántúlon erős széllelések is várhatók. A legmagasabb nappali hőmérséklet 5 és 10 fok között valószínű.

ÜNNEPI MŰSOR. A debreceni Bocskai néptáncgyűjtés december 11-én ünnepi működésének 30. évfordulóját. Az együttes az alkalmat szombaton 18.30-tól ünnepi műsort ad a debreceni Járműjavító Üzem Egyetértés művelődési központjában.

NIVÓDJÁT kapott a **BIOGAL Gyógyszergyár** díszítőművészeti szakköre. A **BIOGAL Gyógyszergyár** népművészeti szakkörét 1982. évi színvonalas tevékenységéről a Népművelési Intézet **nívódíjjal** tüntette ki. A kitüntetést december 7-én adták át Budapesten, a Népművelési Intézetben.

AZ ÜGYELETES HÍRSZERKESZTŐ

Erdei Sándor
Telefon: 12-144

Fekete humor

Felirat egy születésnapitörténet:
— Elt (eddig) 41 évet.

100. SZÜLETÉS NAP. A hajdúdorogi születésű s ma Szegeden élő Kocsis Jánosné nemrégiben ünnepelte születésének 100. évfordulóját. Az egészségnek örövendő idős asszonyt nemcsak a rokoni köszöntők, felkeresték a társadalmi szervezetek képviselői is.

NEPDALEST. December 11-én 22 órától **Horváth István cigányóda-énekes** ad **népdalest** Debrecenben a **Helgyőrségi Művelődési Otthonban**. Közreműködik **Feifer Mária, Gál László, Hadházi András, Liliom Károly** és a **Reflex tánczenekar**.

LAPAJANLAT. Az Ötlet heti számát akár tematikus belkereskedelmi számnak is nevezhetünk. A Fogyasztási szokások, a Keserves létszám-gondok, a Boltok vonzásában és tisztításában című cikkek belkereskedelmünk sok gondját, eredményét tárják fel az olvasó előtt.

AJÁNDÉKOK OLCSÓB. BAN, A TANÉR ÜZLETEKÉBEN a szülők olcsóbban vehetik meg gyerekeiknek ajándékol többek között az érdeklő játékokat, a mesés összerakó játékokat, a dallamkirakót, a játékos **KRESZ-kártyát**, a **Tesla szerelő magnót** és a **Polymer magnószalagot**.

EZÜSTVASÁRNAPI VÁSÁR. A balmazújvárosi művelődési központ helyiségeiben december 12-én 9 és 17 óra között szűcsök, fazekasok, gyertyaöntők, játékkészítők, antikváriusok, lemezárások stb. kínálják portékáikat. A szüleikre várakozó gyerekeket a Vojtina játszóká szórakoztatja majd.

JOGI TANÁCSADÁS. Debrecenben december 10-én 18 órától ingyenes jogi tanácsadást tartanak a Horváth Árpád Művelődési Házban.

NYUGDÍJAS-TALÁLKOZÓ. Közel ötszáz nyugdíjas vett részt a Debreceni Ruhagyárban hétfőn rendezett nyugdíjas-találkozón. A gyár a megjelenteknek gazdag programot szervezett. A jó hangulatban telt nap vacsorával és műsoros esttel zárult.

LITVÁN EST.

Hajdúszoboszló szőrményben a városi művelődési központ színháztermében december 10-én 18 órától a litván ének- és táncgyűjtés vendég szerepel.

DIÉTÁSOKNAK

Debrecenben dec. 10-én 14.30-tól a Vénkert ABC-úróházban Tarczy Éva diabetikus májbetegeknek ad diétás tanácsokat.

Gépkocsi-átvételi sorszámok

Trabant Hyc. Lim. (Bp.)	13 222
Trabant Hyc. Combi (Bp.)	13 855
Trabant Lim. (Debrecen)	8 141
Trabant Combi Spec. (Bp.)	4 799
Wartburg Lim. (Bp.)	7 468
Wartburg de Luxe (Bp.)	9 148
Wartburg Lim. tt. (Bp.)	1 350
Wartburg de Luxe tt. (Bp.)	2 054
Wartburg Tourist (Bp.)	4 172
Skoda 105 (Debrecen)	5 061
Skoda 120 (Debrecen)	6 794
Lada 1200 (Debrecen)	12 041
Lada 1300 (Debrecen)	5 435
Lada 1600 (Debrecen)	1 707
Moszkvics (Bp.)	11 474
Lada Combi (Debrecen)	1 873
Polski Fiat 126 (Bp.)	13 901
Polski Fiat 1500 (Bp.)	3 532
Dacia (Debrecen)	3 348
Zastava (Budapest)	1 165
Lada 1500 (Debrecen)	5 600

KÖZLEMÉNY

A TITASZ közli, hogy Hajdúdorogon a Fehértói úton és a Központban az 1 kv-os kábelék december 9-én, 14.00 órakor feszültség alá kerülnek. A létesítmények érintése életveszélyes!

A Min a jövő

A kormány Tájékoztató Hivatala közli: A Minisztertanács októli ülésén elfogadta az évi népgazdasági tervet, jelelte a végrehajtással szefüggő kormányzati nivalókat, egyidejűleg vahagyta a hitelpol irányelveket. Megvitatt 1983. évi állami költségéről szóló törvény tétét, és úgy határozott, a javaslatot az ország elé terjeszti.

A kormány megtar és elfogadta a Csongrágyei Tanács Végrehajtótársaságának saját müról, a megye társas gazdasági helyzetéről és öt éves tervben foglalt adatok végrehajtásának neteről adott beszám. A Minisztertanács elis az eredményeket, felhí végrehajtó bizottságot, tegyen további erőfeket a tanácsi munka o rratizmusának fejleszté megre szellemi és erőforrásainak teljeselt használására, a la életkörülményeinek ja ra. Kötelezte a minisz és az országos hat szervek vezetőit, hogy

JÖVŐRE:

az ideihez

Összességében kie lyozott volt a lakossá ellátása az év folyam állapotította meg a M tanács csütörtöki üle

Reko KEVESEB

Kibővített elnöksé tartott december 9-törtökön délután a Házában a Magyar dományi Egyesület szervezte.

Jakab Tamás titkkoztatta a résztvev egyesület idei munká megre mezőgazdáz ez évi eredményeiről. Ebben az esztendő rendezvényt szerve MAE aktivistái. Közli létre méltó dr. Mag bor miniszterhelyette vácói és műszaki fe mezőgazdaságban” c adása, valamint Var miniszternek az ag ka időszerű kérdése tott tájékoztatója. A vények színvonalát dőnek, a látogatotts vendésen jónak m a szervezet titkára.

Ebben az eszt megalakult a nyug port, s a jó szervez eredményeként ide ladta az ezer főt a let megyei-tagsága. A szervezetet mur pártoló üzem segíti támogatásuknak is hető, hogy a n kapcsolatokban is v des. A szervezet me szíti a szakma meg lálkozóját. Nagyon lényeg 1981 után ismét j időjárás. Ennek is tő, hogy az özi kördteremtést hozott.

Milyen lesz az ünnepi ellátás?

FÓRUM A NYÍREGYHÁZI RÁDIÓBAN

Kerül-e elegendő hús az ünnepi asztalokra? Díszít-hetjük-e narancssal a fenyő-fát? Lesz-e az óvábbúszatóra kocsonyánakvaló? Egyáltalán milyen lesz az ünnepi ellátás? E kérdésekre válaszolnak a nyíregyházi rádió Fórum műsorának a vendégei a december 10-i esti élő, egyenes adásban. A mikrofon előtt a két megye: Hajdú-Bihar és Szabolcs-Szatmár kereskedelmi szakemberei várják a kérdéseket. A stúdió vendégei lesznek az Élelmiszer- és Vegyiáru-

nagykereskedelmi Vállalat, a Derecskei ÁFÉSZ, a szabolcsi ZÖLDEK, a két megye élelmiszer-kiskereskedelmi vállalatának illetékesei, valamint a megyei tanácsok kereskedelmi osztályainak vezetői.

A kérdéseket levélben az alábbi címre lehet küldeni: Magyar Rádió nyíregyházi stúdiója, Nyíregyháza, Vörös Hadsereg útja 42., az irányítószám: 4401. Az adás napján, pénteken délután négy órától a 11-14-es telefonon is lehet kérdéseket feltenni.

A litván hét mai programja

A december 6-án megérkezett litván kulturális delegáció vendégművészei a Litván Szovjet Szocialista Köztársaság Népi Ének- és Táncegyüttese, va-

lamint a Litván Filharmonia Musica Humana együttese ma, december 10-én, utolsó megyei programjaként a hajdúbozsórményi művelődési központban szerepel este 6 órától.

Az üzletek karácsony előtti nyitva tartása

December 11. Az élelmiszer- és iparcikkboltok, valamint az áruházak a pénteki nyitva tartási rendjük szerint üzemelnek.
December 12., ezüstvasárnap. A korábbi évek gyakorlatának megfelelően — elsősorban városokban — az áruházak, a ruházati és vegyiparicikk-szaküzletek 9-től 13 óráig várják a vásárlókat.
December 19., aranyvasárnap. Az áruházak, a ruházati és vegyiparicikk-szaküzletek, a játékboltok, a hanglezem-, a népművészeti és könyvboltok 9-től 14 óráig tartanak nyitva.
December 23. Csütörtökön valamennyi élelmiszerbolt

legalább 19 óráig árusít. Ha egyébként később zár az élelmiszerbolt, szokásos nyitva tartási rendjének megfelelően üzemel.
December 24. Pénteken az élelmiszerüzletek és piacok 7-től 13 óráig tartanak nyitva. A vendéglátó üzemek a megye egész területén 15 órakor bezárnak. Ez alól csak a megyeszékhelyen a Debrecen étterem (Petőfi tér 8/A) a kivétel, ahol 21 óráig lehet vacsorázni. E napon az áruházak, ruházati és iparcikkboltok zárva lesznek.
A karácsonyi és szilveszteri nyitva tartásról a későbbiekben adunk tájékoztatást.

Halállal végződött a lakástűz

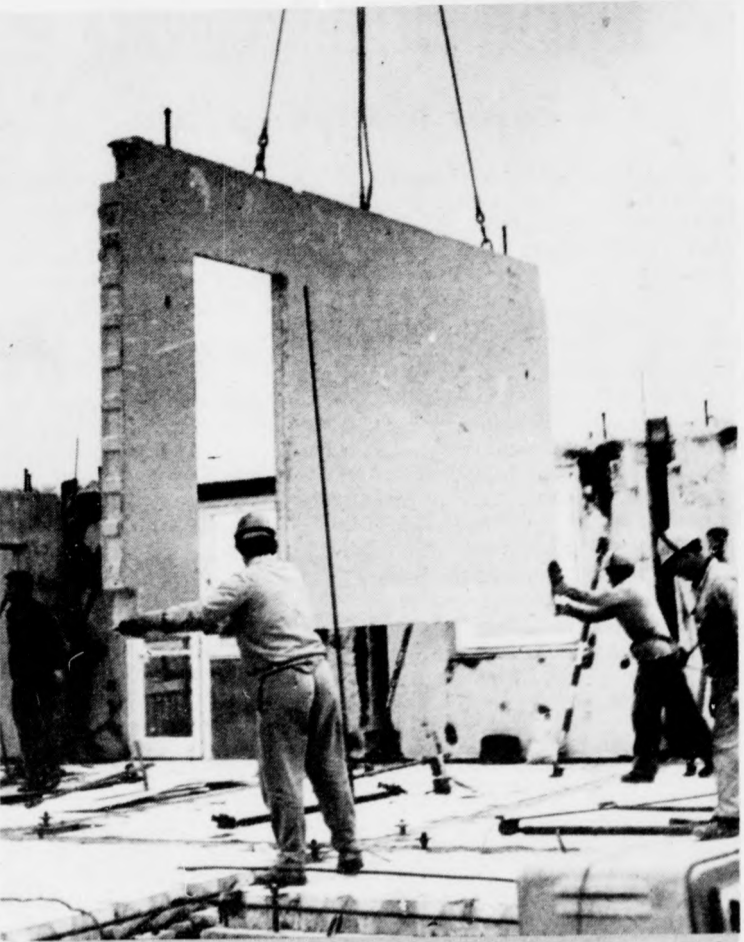
December 7-én Esztár községben a Kárpát utca 3. szám alatt a szobában meggyulladt a teatüzhely mellett levő tűzifa. A szomszédok a házból kiáramló füstre felfigyelve behatoltak a lakásba, és eloltották a tüzet, de

a felügyelt nélkül hagyott Kovács Gyöngyi 16 hónapos kislányon már nem tudtak segíteni, füstmérgezés következtében életét veszítette.
A tűz keletkezési körülményeit a rendőrség és a tűzoltóság együttesen vizsgálja.

A KÖLCSEY FERENC MŰVELŐDÉSI KÖZPONT PROGRAMJÁBÓL

A Művelődési Központ nyitva: naponta 10-22 óráig. Szerdán a nyilvános programok szünetelnek.
Cím: Kölcsény Művelődési Központ, Debrecen, Hunyadi utca 1-3. 4025. Közösségszolgálat, jegyépítész: 27-390.
Kiállítások:
Először: Litvánia építészete (fotókiállítás, december 12-ig).
Kisgaléria: Bemutatók a Litvánia (fotókiállítás), Litván borsnyókészítés (december 12-ig).
Színházi előadások: Lát-é-p. Pethő Bertalan fotóművész kiállítása.
Kossuth utca 1.: Alkotó Ifjúság (december 13-ig).
Konferenciaterem: Ikebana — száraz virágkötészeti kiállítás és vásár (december 10-12-én).
Rendezvények:
December 11., szombat
Táncterem, 19-24 óráig: Mozi, diszko. Műsorvezető: Reményi Péter. Belépődíj: 20 forint.
December 12., vasárnap
Színházterem, 10 óra: A Közalakítottak Zenekarának Kodály-matinéja. Vezényel: Tóth László. Belépődíj: 10 forint.

Színházterem, 19 óra: A csodák kertje (La cour des mirages). A párizsi D. A. L. színház zenés műsora. Victor Hugo: a párizsi Notre-Dame és F. Villon műve alapján. Rendezte: Serge Martin. Belépődíj: 40, 50, 58 forint.
Táncterem, 18-21.30 óráig: Muzi, diszko. Műsorvezető: Reményi Péter. Belépődíj: 20 forint.
Kossuth utca 1., 19 óra: Atlantika. A Lux együttes új műsora. Belépődíj: 25 forint.
Jegyelvétele:
December 19-én, vasárnap Pódiium terem (Kossuth utca 1.) 19 óra: Amatőrök. Az Alföld Ifjúsági Színpad bemutatja. Rendezte: Poresin László. Belépődíj: 15 forint.
December 20-án, hétfőn, színházterem, 20 órakor: A Reshow együttes öt éves jubileumi műsora. Belépődíj: 30 forint.
Közlemények: Az Arany János-emlékeztetők miatt december 13-a helyett december 19-én 17 órától kerül megrendezésre a Déri Múzeum díszteremben.

„PANELKAPCSOLAT”

(Köszeghy György felvétele)

A totózők ünnepi nyitva tartása

Az OTP megyei igazgató-ságától kapott tájékoztatás szerint a totó-lottó kirendelések Debrecenben december 24-én, pénteken 7-től 13 óráig lesznek nyitva, 25-én, szombaton zárva maradnak, 26-án, vasárnap 7-től 11-ig, 31-én, pénteken 7-től 13-ig lehet szelvényt vásárolni és feladni. Január 1-én, szombaton zárva maradnak a ki-

rendeltségek, 2-án, vasárnap pedig 7-től 12 óráig tartanak nyitva.
Vidéken december 24-én, pénteken 7-től 11-ig nyitva, 25-én és 26-án, szombaton és vasárnap zárva, 31-én, pénteken 7-től 13-ig nyitva, január 1-én, szombaton zárva, január 2-án, vasárnap pedig 7-től 11 óráig nyitva lesznek a totózők.

Kitüntetés egy idős házaspárnak

A nádudvari Hornyák József és felesége, Beke Julianna — akik a napokban erősítették meg 60 éve kötött házasságukat — a Haza Szolgálatáért Erdemérem arany fokozatát kapták a honvédelmi minisztertől. Népes családjuk 8 tagja teljesít hivatásos szolgálatot a fegyveres erőknél. Képünkön az idős házaspár kézzeljegyével megújítja a hitvesi köteleket (Fotó: Lék Gábor)

MOZI • SZÍNHÁZ • TV

MOZI
Hőfelhárka és a hét törpe (amerikai). Apolló 4, 6, 8, Delta 5, f, 7, Híradó f, 10, Horváth Árpád f, 5, Vig n, 10, n, 12, hn, 2, n, 9.
Jelenetek a bábuk életéből (NSZK, 18). Rendezte: Bergman, Meteor n, 6, n, 8.
Lány tengeri kagylóval (cseh-szlovák). Apolló n, 10.
Panelkapcsolat (magyar). Apolló n, 12, hn, 2, Klinika 5, 7, Meteor 3, Vig hn, 4, 6.
Alázatosan jelentem (magyar). Híradó f, 12, hn, 2, hn, 4, hn, 6.
En és Catherina (olasz). Horváth Árpád 6.
Félek (olasz). Vig kamara f, 5, f, 7.
Hair (amerikai). Híradó hn, 8.
Homok asszonya (japán). KLTE f, 7, 8.
Piedone Egyiptomban (olasz). Meteor mese n, 6.
Zenekari próba (olasz). Művész 5, f, 8.
Zártkörű előadás: Meteor mese 3.

SZÍNHÁZ
Csokonai Színház: Ma 7 órakor: Lear király — bérletstípus.
Műv. Központ: Ma 7 órakor: Ösbemutató — Kossuth-b.

TV
BUDAPEST, 1.
8.18 Műsorismertetés. 8.20 Idősebbek is elkezdhetik... Tévétorna. 8.25-11.00 Iskolatévő (ism.). 16.12 Műsorismertetés. 16.15 Hírek. 16.20 Szülők iskolája. 12. rész: Három kisgyerek egy családban (ism.). 16.50 Postafiók 250. Takács Mária műsora. 17.10 Számítástechnika és tanácsok a szegedi körzeti stúdió műsora (ism.). 17.35 Reklam. 17.40 Öt perc meteorológia. 17.45 Képzőművészet. 17.50 Keresztkérdés. Fejtőjáték. 18.20 Bűvés kockázat. Nagy-vállalkozók. 19.00 Reklam. 19.10 Idősebbek is elkezdhetik... Tévétorna. 19.15 Esti mese. 19.30 Tv-híradó. 20.00 Delta Tudományos híradó. 20.25 Starsky és Hutch. Amerikai bűnügyi filmsorozat. Kátyuban. 21.10 Dalok, táncok a Szovjetunióból. Kira Anyenkova műsora. 21.20 Forraszesz. 22.50 Tv-híradó, 3.

BUDAPEST, 2.
16.53 Műsorismertetés. 16.55-18.15 Női kézilabda-világ bajnokság. Döntő. Közvetés a Budapesti Sportcsarnokból. A szünetben: Reklam. 19.53 Műsorismertetés. 19.55 Női kézilabda-világ bajnokság. Döntő. Közvetés a Budapesti Sportcsarnokból. A szünetben: Reklam. 21.15 Öt perc meteorológia (ism.). 21.20 Dokumentumfilm. 17.50 Tévé-sorozat. 18.15-18.40 Természetfilm. 19.30 Híradó. 20.00 Fortuna és Jacinta (spanyol tévé-sorozat).

DEBRECEN
11.00-11.05 Képzőművészet. 14.00-16.10 Iskolatévő (ism.). 16.12 Műsorismertetés. 16.15 Hírek. 16.20 Szülők iskolája. 12. rész: Három kisgyerek egy családban (ism.). 16.50 Postafiók 250. Takács Mária műsora. 17.10 Számítástechnika és tanácsok a szegedi körzeti stúdió műsora (ism.). 17.35 Reklam. 17.40 Öt perc meteorológia. 17.45 Képzőművészet. 17.50 Keresztkérdés. Fejtőjáték. 18.20 Bűvés kockázat. Nagy-vállalkozók. 19.00 Reklam. 19.10 Idősebbek is elkezdhetik... Tévétorna. 19.15 Esti mese. 19.30 Tv-híradó. 20.00 Delta Tudományos híradó. 20.25 Starsky és Hutch. Amerikai bűnügyi filmsorozat. Kátyuban. 21.10 Dalok, táncok a Szovjetunióból. Kira Anyenkova műsora. 21.20 Forraszesz. 22.50 Tv-híradó, 3.

POZSONY, 2.
16.00 Riptortfilm. 16.25 Híradó. 16.40 Magazin. 17.20 Thomas Guerin nyugdíjas (francia tévé-film). 18.50 Vitaműsor. 19.30 Francia nyelvtanfolyam. 20.00 Ma este nyelvok (magazin). 21.15 Portréfilm. 21.30 Híradó. 22.00 Női kézilabda VB, felvetései.

BUKAREST
14.30 Német nyelvű adás. 16.35 A volánnál — autovezetőknek. 16.50 A legkisebbeknek. 19.00 Tv-híradó. 19.15 Gazdasági hírek. 19.25 Vendégségben a stúdióban. 19.40 Világ-híradó. 20.00 Aszja. Magyar film. 21.00 Tv-híradó.

UNGVAR
17.00 Hőstett. 17.30 A Szovjetunió megalakulásának 60. évfordulójára. 19.00 Híradó. 19.35 Ország múzeum. 20.05 A világ eseményei. 20.20 Külföldi esztendőműsor. 21.05 Barátság. 21.35 Tv-film, 2. rész.

A NYÍREGYHÁZI RÁDIÓ MŰSORA
17.00 Hírek. Időjárás. Lap-szemle. 17.05 Jótévegét: Kulturális és sportprogram-ajánlat. 17.15 Körkép. Angyal Sándor hétvégi jegyzete. 17.20 Fórum az ünnepi ellátásról. Riporter: Haskó József. 18.00 Eszak-tiszántúli krónika. 18.15 Sláger-együttel. 18.25-18.30 Hírössze-foglaló, Műsorelőzetes. (A nap szerkesztője: Bálint Attila.)

1982. december 10., péntek
Judít napja
A Nap két 7.21 — nyugszik
15.53 órakor
(Debreceni adatok: 7.10 és 15.42)

Helyirogazítás

A Hajdú-bihari Napló 1982. december 8-ai, szerdai számának első oldalán megjelent sajtónapi tudósításba a szerkesztőség hibájából téves adat került. A MÁV Járműjavító Üzem minőségi jutalmát Gál József igazgató adta át.

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS
péntek estig: Jelenlősen csökken a felhőzet, és legfeljebb elszórtan alakul ki átfutó zápor. A délnyugati, nyugati szelet erős, néhol viharos széllekedések kísérik. Folytatódik az enyhe idő. A legmagasabb nappali hőmérséklet 9, 14 fok között alakul.

ZENEISKOLAI TANULÓK SIKERE. Lenínvárosban az országos zeneiskolai felfújósversenyen kitűnően szerepeltek a debreceni Simonffy Emil Zeneiskola diákjai: Gégény Anett (oboa), Fésűs Anita (oboa), Rumos Zolt (fuvala) és Molnár Zita (klarinét). A felkészítésért, illetve zongorakíséretért kaptak díjat Hernádi Jánosné és Bögös Béláné tanárok.

SZILVESZTER. December 30. és január 2. között négy-napos szilveszteri túrát indít a Budapest Tourist és a Hajdútourist Besztercebányára. A teljes ellátást és első osztályú elhelyezést biztosító útra még lehet jelentkezni (Debrecen, Vörös Hadsereg útja 20., telefon: 10-820).

KIÁLLÍTÁS. December 12-én 10 órakor Cs. Uhrin Tibor tűzzománc-kiállítását nyitja meg Balmazújvárosban a Veres Péter Művelődési Központban Gazda László, a megyei pártbizottság osztályvezetője.

KÉMPINGEZŐKNEK. A Magyar Camping és Caravanning Club értesíti minden tagját és az érdeklődőket, hogy a jövő évi tagsági igazolványok kiadását megkezdte.

MŰVESZETI ALKOTÁSOK VÁSÁRA. Nagyon sok érdeklődőt vonz a képző- és iparművészeti kiállítás és vásár Debrecenben, a Pedagógusok Művelődési Otthonában (Bethlen utca 14. szám). A kiállítás és a részletfizetéses vásárlási akció december 13-ig tart.

DIÉTÁZÓKNAK. Debrecenben december 10-én 14.30-tól a vénkert ABC-áruházban Tarczy Éva dietetikus májbetegeknek ad tanácsokat.

DOTE-GALERIA. Bartl József festőművész kiállítását nyitják meg december 10-én a Debreceni Orvostudományi Egyetem elméleti tőmbjében. Az alkotások december 24-ig tekinthetők meg.

A Hajdú-bihari Napló december 9-ai, csütörtöki számának első oldalán tudósítás jelent meg a megyei képviseletében az újságíró hibájából tévesen jelent meg az, hogy Tóth Imre választott képviselő által felvetett kérdésekre és hozzászólásokra Tóth Imre, a megyei pártbizottság titkára a vitában valóban felszólalt, de a választott dr. Szabó Imre, a megyei tanács elnöke, a napirend előadója adta meg. A tudósítás 4. hasábjának 2. bekezdésében a mondat utolsó része helyesen így hangzik: „A megyével kapcsolatos kérdésekben... dr. Szabó Imre és Gál István, a napirendi pontok előadói tájékoztatták a képviselőket.” A hibákért az érintettek és olvasóink elnézését kérjük.

AZ ÜGYELETES HÍRSZERKESZTŐ
Erdel Sándor
Telefon: 12-144

LÁTOGATÁS. Tegnap a Debreceni Agrártudományi Egyetemre látogatott az iraki nagykövetség kulturális osztályának vezetője. A tanárokkal és a főtittkárrel folytatott beszélgetés során értékelték az egyetem iraki aspiránsainak tudományos tevékenységét is.

JÁTSZÓHÁZ. Madzsarövest és -fontást tanulhatnak a gyerekek december 10-én 10 órától a debreceni Kölcsény Művelődési Központ gyermekosztályában.

MENETREND. Szombaton, december 11-én a rendelkezésnek megfelelően munkanap lesz. Ennek értelmében az egész országban pénteki menetrend szerint közlekednek az autóbuszok és a vonatok.

VIRÁGKÖTÉSZET. A debreceni Kölcsény Ferenc Művelődési Központ konferenciatermében szárazvirág-kötészeti kiállítás és vásár rendeznek december 10-12. között, amit naponta 10-től 20 óráig tekinthetnek meg az érdeklődők.

A DEBRECENI CSOKONAI SZÍNHÁZ igazgatósága tájékoztatja az érdeklődőket, hogy a december 18-ra meghirdetett gálaműsor, amelyben Debrecenből elszármazott színészek léptek volna a közönség elé, elmarad.

KÖZLEMÉNYEK

Brill divatáru szaküzletünk ezüstvasárnap nyitva 9-től 14 óráig. Vörös Hadsereg útja 28/A. (Gambriusz-Köz.) (x)

A törökszentmiklósi Szakközépiskola a 1972. (III. 7.) valamint az 1976. (I. 8.) MEM. sz. rendelet alapján technikusminősítő vizsgát szervez

NÖVÉNYTERMESZTŐ SZAKON.
A jelentkezés feltételei:
1. A növénytermesztési szakiránynak megfelelő szakközépiskolai vagy azzal egyenértékűnek minősülő végzettség.
2. Növénytermesztő munkakörben eltöltött legalább 2 éves szakmai gyakorlat.
3. A munkahely felvételi javaslata vagy kedvező véleményezése.
A jelentkezés az iskolától igényelhető jelentkezési lapon történik, melyhez csatolni kell a feltételek teljesítéséről szóló bizonyítványt, illetve igazolásokat.
A minősítő vizsgára 1983. január 31-ig lehet jelentkezni, a vizsgák november hónapban lesznek.
Bővebb felvilágosítást ad: Székács Elemér Mezőgazdasági Szakközépiskola igazgatója (5201 Törökszentmiklós, Felelős igazgató út 50. sz.) (x)

Sikuła György és a litván sorozatát

Befejezés kulturális

A Litván Szovjet Szocialista Köztársaság életét, művészetét gazdagon reprezentáló program keretében az elmúlt héten megjelent lakossági műsorok Debrecenben és a többi településen sok kulturális élményt nyújtottak a népművészek és a Musica Humana együttes több helyen bemutatkozásukkal. Sok érdeklődő látta a Kölcsény Művelődési Központ kisgalériájában a Litvánia elnevezésű állami akadémiai díjjal tüntetett nemzeti énekesnővel, a kulturális légióval tartó szőlősi népművészek és a Musica Humana együttes több helyen bemutatkozásukkal. Sok érdeklődő látta a Kölcsény Művelődési Központ kisgalériájában a Litvánia elnevezésű állami akadémiai díjjal tüntetett nemzeti énekesnővel, a kulturális légióval tartó szőlősi népművészek és a Musica Humana együttes több helyen bemutatkozásukkal.

Átadták

Körtvélyes István ipari díját átadta (Fotó: Kikó)

December 10-én délután ünnepi igazgatói tanács tartott Debrecenben a GAL Gyógyszergyár svájci ZYMA cég közönlalata, a B+Z Kft. Kéri Tibor, a Biog Gyógyszergyár igazgatója üdvözölte a megjelent közöttük Robert Beaujeu svájci államszövetség